

The image is a full-page photograph. In the foreground, several thin, dark, silhouetted branches of a plant with small, delicate flower heads (possibly umbellifers) reach upwards. The background is a vibrant sky during a sunset or sunrise, with a bright orange and yellow glow near the horizon, transitioning into a pale blue and grey at the top. The overall mood is serene and contemplative.

uk

204. zenbakia / 2011ko azaroaren 11

Euskaraz!

EUSKAL KULTURAREN XIII. JARDUNALDIAK

Atsegin dut

EGIZUren eskutik MERKATUAN KANTETAN

Euskal kanta ezagunak abestuko ditugu azokaren giro epelean. Hitzak ez badakizkizu, ez kezkatu, liburuxkak banatuko ditugu eta.

Azaroak 19
12:00
ALGORTAKO AZOKA

Banoa Agian Ez

BIZKAIKO TRIKITXA ELKARTEaren eskutik NAZIOARTEKO TRIKITXA JAIALDIA

Guillem Anguera (Catalunya), Bieito Romero (Galiza)
KEPA JUNKERA, KRIS eta XABI SOLANO eta URTZI ENRIKEZ. (Euskal Herria)

Sarrera: 8€ Aldez aurretik: 94 431 03 10 / www.bbk.es • BBKren orotarako kutzazainetan

Azaroak 19
19:00
ANDRES ISASI MUSIKA ESKOLA

Banoa Agian Ez

“ARTHUR ETA MUNDUEN GERRA” ZINEA EUSKARAZ

Sarrera: 2,10€

Azaroak 20
17:00
ANDRES ISASI MUSIKA ESKOLA

Banoa Agian Ez

SENDIK 5 URTE “ZER IKUSI, HA IKASI” Tailerra

Tailerra Itxaso Payaren eskutik.
Izena ematea: Azaroaren 17ra arte
685 732 963. www.egizu.org

Azaroak 21
17:30-19:30
GEROA KASTOLA

Banoa Agian Ez

SENDIK 5 URTE ARTE TAILERRA

Leire Zabaloren eskutik.

Izena ematea: Azaroaren 17ra arte
685 732 963. www.egizu.org

Azaroak 22
17:30-19:00
ROMO IKASTETXEA

Banoa Agian Ez

BIZARRA LEPOANen eskutik “BUAH TXABAL”

Antzeziana gazteentzat.

Azaroak 23
19:00
PIPER'S TABERNA

Banoa Agian Ez

SENDIK 5 URTE TALO TAILERRA FAMILIENTZAT

Ainhoa Rebolloren eskutik.

Izena ematea: Azaroaren 17ra arte
685 732 963. www.egizu.org

Azaroak 24
17:30-19:30
ALGORTAKO BIDEBARTETU TXOKOA

Banoa Agian Ez

UK aldizkariaren eskutik BINILOTIK SARERA, LAU AKORDE 40 urteotako euskal musika getxoztarra

Berbaldia eta musika emanaldia.

Azaroak 24
19:00
EZTABARDA GUNE ANTIAUTORITARROA

Banoa Agian Ez

EGIZUren eskutik BERBODROMOA (9:00 / 10:30 / 19:00)

Launaka eserita, berriketa lasaian EUSKARAZ

ERROMERIA + SAGARDOTEGIA (20:30)

KUPELA TALDEA

Azaroak 25
Egun osoan
BIOTZ ALAI PLAZAKO KARPA

Banoa Agian Ez

SENDIJAIA

Puzgarriak, eskulanak, tailerrak, hamaketakoa SENDIKO gurasoek prestatuta, jinkana familiarra. Txan Magoa. KANPANOLUE 11 SALTO GEHIAGO dantzaldia.

Bazkarirako izena ematea: 685 732 963. www.egizu.org

Azaroak 26
11:00-20:00
BIOTZ ALAI PLAZAKO KARPA

Banoa Agian Ez

UDAGOIENEN OSTERaren eskutik ETXE eta LORELEI kontzertuan

Sarrera: 8€

Azaroak 26
22:00
BIOTZ ALAI PLAZAKO KARPA

Banoa Agian Ez

ALBERen eskutik “BERTSOLARI” Filma. GETXON ESTRENA DIA!!

Dokumentala.

Azaroak 29
20:00
ALGORTAKO KASNOA

Banoa Agian Ez

SENDIK 5 URTE IDAZLEA ZEU ZARA IRAKURTZEN DUZULAKO

Ipuin kontaketa dramatizatuak 6-9 urte bitarteko umeentzat.

Izena ematea: Azaroaren 17ra arte
685 732 963. www.egizu.org

Azaroak 30, 18:00-19:00
VILLAMONTEKO LIBURUTEGIA

Azaroak 30, 18:00-19:00
GOBELAKO LIBURUTEGIA

Banoa Agian Ez

EUSKARA SARIaren II. edizioa

Getxoko Udalak euskararen erabilera babestu, sustatu edo hedatzeko zereginetan nabarmendu diren Getxoko erakunde, elkarte edo pertsonen eman nahi dien saria da EUSKARA SARIA.

Azaroak 30
FADURAKO ARETO NAGUSIA

Banoa Agian Ez

UK URIBE KOSTAKO ALDIZKARIA

ARGITARATZAILEA: Boluntzarreta Elkartea

HELBIDEA: Martikoena 16, 2. solairua 48992 GETXO
e-mail: uk@aldizkaria.biz / Posta Kutxa 171 / Tf. 944 911 337

ZUZENDARIA: Irantzu Sagarminaga

ERREDAKZIOA: Zuberioa Iturburu, Julen Nafarrate,
Irantzu Sagarminaga

FOTOGRAFIA: Asier Mentxaka

TESTUEN ORRAZKETA: Ziortza Vega

KOLABORATZAILEAK: Jorje Perez, Bittor Egurola, Fredi Paia,
Algortako Bertso Eskola eta Bizarra Lepoan Euskara Elkartea

MARRAZKILARIA: Dogan Gozel

PUBLIZITATEA eta SUSTAPENA: Erika Martinez (944 911 337)

FILMAZIOA: Laster Grafika S.L. / INPRIMATEGIA: GESTINGRAF

LEGE GORDAILUA: BI-1878-00

ISSN: 1576-6799

© Boluntzarreta

Aldizkari hau Euskal Herria
herri aldizkari eta euskara elkarten
Topaguneko partaide da

ERAKUNDE LAGUNTZAILEAK

Non zer

4. GU GEU.
5. IRUDIA. Surfariak Plentziako hondartzan.
6. FACEGUK. Hil ostean, zer gura zenuke egitea zure gorpuagaz?
7. LEHEN ETA ORAIN. Berango.
8. TALAIA. Beste begirada bat eskualdeari.
11. ERRETRATUA. Sagrario Martinez.
12. HERRIZ HERRI. Getxo 12. Leioa 16. Erandio 18. Sopela 20.
Berango 22. Gainerako herriak 23.
25. AGENDA.

SAKONEAN

26. ALBUMA. Eraikin modernoak.
28. ARGAZKIA. Algortako Telletxe kaleko parkea.
30. BERBETAN. Zelai Nikolas.
34. FOTOGRAFIA. Asier Mentxaka.
40. SAKONEAN. Some Unzueta “Utasus”.

KULTURA ETA AISIA

42. ZINEMA. Zinebi.
43. MUSIKA. Binilotik sarera ekitaldia.
44. LIBURUAK. *Mapas para una Nacion*, Jose Mari Esparza.
45. KIROLAK. Euskal Herriko surf liga.
46. ELKARRIZKETA. Aitzol Altuna.

AMAITZEKO

49. PINTXOTAN. GetxOnegin.
50. HOROSKOPOA.
51. KOMIKIA. Dogan Gozel.
52. DENBORAPASA ETA LEHIAKETA.
53. FLASH BACK. Plentziako “Portuko Gazteak” batela, 1960.
54. AITORMENAK. Alex Txikon.

Azala: Asier Mentxaka

www.ukaldizkaria.biz

30 Zelai Nikolas

Berbetan

Barrikan bizi bada ere, abokatu berangoztarrak Euskal Herriaren gaur egungo egoeraz jardun du.

11 Sagrario Martinez

54 Alex Txikon

Clio Industrial 19 EURO egunero

Kango luzea 35 EURO egunero

Kango 25 EURO egunero

Tf. 682 466 466

www.leioarentacar.com

Leioa Berri Auto

HARTU TXANDA ONLINE-CITA ONLINE

www.renaultleioa.com

Tf. 94 480 46 02

Leihatila

> Aiala Elorrieta

Ari

Bertsolari dokumentala dauka-gu ikusgai zine aretoetan. Ikusgai bai, eta ikusgarri ere bai. Bost zentzumenak erne jartzeko modukoa, metafora bisualez josia. Askotan saiatu izan naiz, Euskal Herrikoak ez diren lagunei bertso-laritza zer den azaltzen, eta ez da batere erraza izaten. Ulertzen du-tela esaten didate, “bai, kanta inprobisatua!”, baina hortxe gera-tzen dira. Aurrerantzean, nire burua trantze horretan ikusten dudanean, zuzenean, dokumental haxe ikustea gomendatuko diet. Danok daukagu zer ikasi, bertsolaritza zer den ez dakienak, eta bertsozale garenok. Nire kasuan, emakumeak mendeetan zehar bertsolaritzan eta ahozko transmisioan bete izan duen pape-raz. Edota, bertsolariak bertsoa sortzeko dauzkan tekniken artean, Egañak aipatzen duen lorearena e.a. Plazan, txapelketetan, frontoietan, lagun artean, familia ospakizunetan... asko eta asko dira bertso artean bizi ditugun momentuak. Anitzak dira baita, bertsoen bitartez adierazi nahi diren ideia, sentimendu eta mezuak ere. Eta une honetan bertan, bertsotan jakingo banu, Tindoufeko kanpamenduetan bahitu duten lagunari egingo nioke bat. Bizitzen ari den egoera latz honen aurrean indarrak bidaltzeko. Bertsorik ezean, hemen zutabea. Errimarik gabe, bertsolari. Ari.

gu geu

Aldaketa sasoia

Eguraldia bere aldatu guran dabil... Herriak bere aldaketarako norabidea hartu du... UK-ko barru-hesteetan bere hustu eta beteak izan dira... Orrialde baten bat bere itxuraldatuta, “Gu Geu” hau bere aldatu dugu (zenbaki honetarako!). Aldaketak... Nork? Noiz? Zergatik? Zenba-terako? Horien erantzuna asmatzea, edo horiei erantzuten jakitea ez da erraza, baina ga-rrantzitsua bai. Ala ez. Baliteke aldaketen ondorioak izatea aldaketa ezaugarritzen dutenak... Bestalde, orain arteko danagatik (ez zara erraz libratuko baina!) eskerrik asko, Maitane!

UK-ko lantaldea

Iritzia

Urte andana dira Laura Mintegi (Lizarra, 1955) idazlea algortartu zela, oraingoan bere atea jo dugu gertatutakoen eta datozenen gaineko bere iritzia ezagutzeko.

Bakea nola eraikitzen den

“Bakea behar dugu” zioen kartela jaitsi zuten urriaren 27an Bizkaiko Foru Aldundi-ko balkoitik behera, ETAk jarduera armatua-ren behin betiko etena iragarri eta astebetera, justu-justu.

EAJ, PSE eta PPko ordezkariak pentsatu ei zuten ez dugula Ba-kearen aldarrikapena egi-teko premiarik, da-goeneko badugulako. Al-derantzizkoa da nire iru-diko: orain behar dugu asmatu nola eraikitzen

den bakea, gure historian ez baitugu au-rrekaririk. Egunotan dezente mintzatzen ari da gaiaz. Bilbon mintzatu dira, besteak beste, Nour Aldin Shehada palestinarra, Andrea Le-blanc estatubatuarra eta Avner Horwitz is-raeldarra, Sabino Arana Fundazioak ekarrita. Palestinarrak Israelen aurka jardun zuen armaz *Combatants for Peace* elkarteko kidea izan aurretik. Beraren arabera, gakoa da “*ma-hai berean esertzeko gai izatea. Ondoa egon, entzun, aditu, eta bestearen lekuan jartzea, sen-timenduak dituen pertsonatik pertsonara. Bestearen egia entzun, eta bestearen sufri-mendua sentitzea. Oso garrantzitsua da besteak ezagutzea*”. Antzeko hitzak ditu Leblanc-ek. Bere senarra Dorre Bikien aurka jo zuten bi hegazkinetako batean zihoan. Leblanc-ek dio “*nahiz eta gure artean oso desberdinak izan, nahiz eta hizkuntza desberdinak hitz egin, bes-teen sentimenduak ulertzeko gai gara, eta hori-*

xe da baketzearen alde elkarrekin lan egitea ahalbidetzen duena”.

Bai, baina ez. Bai, hitz egin behar da, nos-ki, baina baketzea ez da oinarritu behar senti-menduetan. Ideiari bueltak ematen nengoela Paul Rios Lokarriko koordinatzaileari entzun diot esaten nik pentsatzen dudana: “*barkame-na eskatzeak biktima behartzen du erantzutera. Eta hori ez da bidezkoa. Nik nahiago dut era-gindako minaren errekonozimendua*”.

Erabat ados. “Barkamena eskatzea”ren terminologiak kutsu erlijiosoa du eta aditzera ematen du araua urratu dela eta bekatua egin dela. Bar-kamenak moralaren eremuan murgilarazten gaitu eta, Nietzschek ederki irakatsi zigunez, morala beti da boteretsuaren aldekoa, unean uneko legeak diktatu eta indartsuak bere onu-rarako erabiltzen ditu; ez du zerikusirik etika-rekin, morala *ad hoc* egiten den araudia baita eta, izatez, aldakorra da garai batetik bestera, leku batetik bestera.

Barkamena eskatuko dugu araua ezarri duenaren balore-eskala bera onzat eman eta bekatua/erredentzioa dinamika onarzen ba-dugu. Bestelako kontua litzateke etikaz min-tzatzea, etika garaiko moralaren gainerikoa ba-lorea baita. Etikak dio erailtzea deitoragarria dela, besterik kontuan hartu gabe. Moralak, aldiz, gaitzetsi dezake erailketa bat eta beste bat txalotu. Kondena dezake goardia zibilaren erailketa eta txalotu Bin Laden, Gadafi edo Hussein asasinatzea. Kondena dezake Mikel Zabälza hiltzea eta goratu Carrero Blanco edo Meliton Manzanasen erailketa. Moralak ideo-logia bati erantzuten dio, etikak ez.

Beraz, utz ditzagun barkamen-eskeak eta onar dezagun eragindako mina, horretarako nahikoa baita lekualdatze-ariketa egitea: nor-bera bestearen lekuan jarri eta talaia horretatik begiratu arazoari; eta alderantziz, hurkoa nor-beraren lekura ekarri eta erakutsi nola ikusten diren gauzak espazio horretatik. Zintzo begi-ratuz gero berezkoa da arerioaren ikuspuntua ulertzea.

Laura Mintegi
(Idazlea)

PLENTZIA, 2011ko URRIA

Itsas handia eta.../ ...itsas zabalera ezin urten surfa praktikatzera; pena? Ezta gitxiago bere. Uribe Kostako surflariak badaukate kategoria nahikoa era jakin badakite olatuak non topatu: Plentziako badian. Uda ostean banderarik ez, baina surflariak ondo ezagutzen dute itsasoa, eta gorri kolorekoa sumatzen dute okertzen denean. Beraz, zertarako arriskatu Plentziakoa bezalako hondarrak badauzkagu eskualdean? Itsaso zabaletik hurbilago dauden hondartzetatik aldendu eta olatu txikiagoen bila joan ziren urrian gure kirolariak. Hori zortea itsasoa urte osoan zehar gozatu ahal izateal. ○ / Argazkia: Asier Mentxaka

Hil ostean, zer gura zenuke egitea zure gorpuagaz?

Auzokideen iritzia jakin gura duzu? Herrietan pil-pilean dauden gaiak, galdera umoretsuak, eztabaida sor ditzaketenak... Idatzi galdera **gure facebook**-en eta zeure partez luzatuko dugul!

Jokin Cabello

> kioskoko langilea

Erraustea gurago nuke, ez lurperatzea. Baina gero ez dut gura nire errautsak gordetzea; Azkorin botatzea gura nuke, itsasoan adibidez. Senide danak batu eta ekitaldi xume bategaz kitto, ez dut behar ekitaldi handiegirik.

Uriz Moreno

> psikologoa

Erraustea hautatuko nuke, baina errautsak non bota oraindino ez dut erabaki; hil artean denbora daukat pentsatzeko, kar-kar! Kutsadurak kezkatzen nau eta inoiz irakurri dut atzerrian ehorzketak egiteko baso bereziak sortu dituztela; egokia izan daiteke!

Unai Diez eta Jack

> fabrikako langilea

Ez dakit, egia esan ez dut larregi pentsatu eta ez diot garrantzi handirik ematen. Nire atzetik datozenengan pentsatuz, zerbait merkea egitea gura nuke. Eta lagunak nire omenez parranda bota gura badute, parranda ederra bota dezatela!

Aritza Saiz

> argi-teknikaria

Nahiko argi daukat: erraustea gura nuke. Horren aurretik, baina, nire organoak zientziari emango nizkioke, aprobeitza ditzaten. Eta erre ostean, errautsak Algortako Portu Zaharrean botako nituzke, adibidez.

Flori Martínez

> administrari-laguntzailea

Egia esan, berdin dit. Zer edo zer esatearren, erraustea esango nuke. Familiak panteoia dauka, eta bertan errautsak gordeko nituzke. Baina orhar ez nuke zeremonia handirik antolatuko, gutxienekoagaz aski eta soberra dut.

Aiala Elorrieta

> doktoregaia

Ez dut larregi pentsatu horretan, egia esan. Organo-emailea egingo nintzateke, baina ez diot nire buruari gehiegi galdetu horretaz. Horren ostean, erraustea hautatuko nuke, ehorzketaren orde.

Iraganez doa denbora* beti / SABINO ARANA (BERANGO), 2005

* **Denbora:** gauzak gertatzen eta izakiak aldatzen diren bitarte mugagabea.

uribitakora > inbidia

2011ko iraila, Sopela

Testua: **Jone Uria** / Argazkia: **Asier Mentxaka**

* Doinua: Zer da gaur Donostian

Itsasoari adi lasai erdi grogi, gorputzean patxada buruan ehun txori; tumbonetan etzanda biak zeinen ongi! Ikustean hor goian den argazki hori, inbidia ematen digu edonori.

Penak itotzen egon litezke praktikan... edo langabezian asko dauden kinkan, denbora libre dena betetzeko irrikan. Akaso daude malko bana bi begitan, munduko ia beste denon inbiditan.

Zer daukaten barnean poza edo pena, ezin dela jakin da gauza nabarmena. Inibidia ez sentitzea da, beraz, onena. Bizitzan ez delako izaten gehiena kanpotik ikusita ematen duena.

Uribitakoran parte hartu gura duzu? Bidal egiguzu atal honetan agertzea gura zenukeen argazkia eta bertan ikusiko duzu, bertso eta guzti: uk@aldizkaria.biz

inprimategia + kartelgintza + erakustegi mugikorrak + scanner & txosten kudeaketa + erreprografia

DESKARGATU DOAN EUSKERAZ
www.cianoplan.es/baliabideak

BARAKALDO . BILBAO . GETXO . ZAMUDIO

902 103 763
www.cianoplan.es

euskara > hizkuntza eskubideen urraketak gora

Hizkuntza eskubideakaz lotutako 261 kexa jaso zituen iaz Elebidek, Eusko Jaurlaritzaren hizkuntza eskubideak bermatzeko zerbitzuak; hots, 2009an baino %23 gehiago, Lurdes Auzmendi Hizkuntza Politikarako sailburuordearen arabera. Kexetatik 254 euskaraz egiteko eskubidearen urraketakaz lotuta daude, eta zazpi bakarrik gaztelania erabiltzeko arazoakaz. Zehazki, Eusko Jaurlaritzak

berak eragindako urraketakaz lotuta ei daude gehienak: 20 Osakidetzagaz, 15 Justizia sailagaz, 14 Hezkuntza sailagaz eta 10 Kultura Sailagaz. Hain zuzen ere, esku artean darabil Eusko Jaurlaritzak Elebide zerbitzuaren ezagutza bultzatu, haren erabilera sustatu eta “*gizarte elebidun baten alde sentsibilizatzeko*” kanpainan: *Elebiden zure hizkuntza eskubideak babesten ditugu.* ○

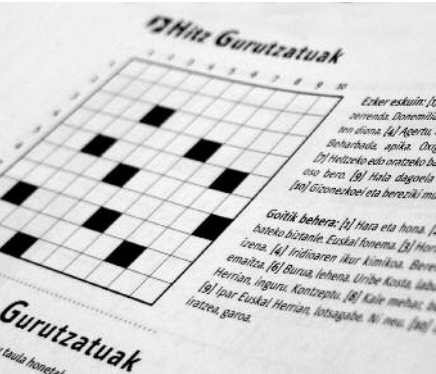

EAEko administrazioari dagozkio datuok

txapelketa > hitz gurutzatuak, 26an Irunen

Hitz gurutzatuen txapelketa antolatu du LUMA aldizkariak bosgarrenez; azaroaren 26an egingo dute, Irungo Ola sagardotegian. Goizeko 10:00etan hasiko dira kanporaketak eta bazkal aurretik jokatu-ko da finala; sariak bazkal ostean banatu-ko dituzte: lehen saria 350 euro, bigarre-na 225, hirugarrena 120 eta laugarrena 60. Euskaldun guztiek parte har dezakete txapelketan. Lehiakide bakoitzak 25 euro

ordaindu behar du: txapelketa eta bazka-ria. LUMA hilabetekariaren harpidedu-nek, ordea, 20 euro ordainduko dute. Eta bazkaltzera gelditzerik ez dutenek izena emateko kuota besterik ez dute ordaindu beharko. Azaroaren 23ra arte, eguaztena, eman daiteke izena, www.xedera.com gunean, xedera@xedera.com helbidearen bitartez edota 943 630 883 zein 943 629 564 telefonoetara deituz. ○

LUMA aldizkaria

internet > agenda barria: EHAgenda.info

Euskal Herriko kultur agenda osatua topatzea oso zaila izaten da. Batzuetan musika iragartzen dute, besteetan antzerkia e.a. Gainera, leku faltan ibiltzen dira askotan. Bada, hutsune hori bete asmoz, *www.EHAgenda.info* webgunea sortu bari dute interneten; urriaren 1etik aurrera dago erabilgarri. Kultur agenda batzeko eta osatzeko helburua ei dauka guneak, eta “*inongo irabazi asmorik ez*”. Proiektu

barria izanik, aurrera ateratzeko lagun-tzaile bila dabilta, beraz, antolatzen di-ren ekitaldien barri bidaltzeko eskatu diete norbanako eta elkartei. Informa-zioa harremanak@ehagenda.info helbidea-ren bitartez igor daiteke, baita webgu-nean ipini duten loturari jarraituz ere. Kudeatzaileakaz harremanetan ipintzeko ere aipatu helbide elektronikoa erabil daiteke. ○

www.EHAgenda.info

saiazgetaria
HOTELA

Roke Deuna 25
20808 *Getaria*
Gipuzkoa

...harria   ...lehenengo garaia...   ...itsasoa

www.saiazgetaria.com / info@saiazgetaria.com / Tf. (+34) 943 140 143

Bai Euskarari urrats biziak

ziurtagiriaren elkartea

baieuskarari.org

[erretratua]

“Hurrengo urtean ez badu inork nire lekukoa hartzen, Berango lora-denda barik gera daiteke”

Sagrario Martinez > Berangoko lore-saltzailea

Hogei urte beteko ditu abenduaren 30ean Berangoko ‘Sagrario’ lora-dendak. Herriko lora-denda bakarrak 1991. urtean zabaldu zuen atea, eta Sagrario Martinez lore-saltzaileak gogoratzen duenez, kasualitatez hasi zen horretan: *“Pintura-denda jarri behar genuen, baina burdindegia jada pinturak saltzen zituenenez, lora-denda zabaldu genuen. Ez nekien ezer loreei buruz, etxeko lau landareak zaintzen nituen justu-justu”*. Apurka-apurka, baina, aditu bihurtu da Sagrario, eta negozioa aurrera atera du: *“Hasieran, loreez ezer ez nekien arren, salmenta hobeto zihoan”*. Egun, ospakizun bereziei esker lortzen du negozioari eustea, Domu Santu egunari esker batik bat: *“Egun hori zoramen da. Jendeak batez ere krabelinak erosten ditu, zuri eta gorriak, eta baten batek larrosak”*. San Valentín egunean, baina, salmentek behea jo dute. Loreak oparitu beharrean, belaunaldi barriek lorez lore ibiltzea gurago dutela dio Sagrariok: *“Gutxiago maitemintzen zarete egun, kar-kar!”*. Berangoztarraren eskaparatea berezia izan da urte askoan. Izan ere, orain hiru urtera arte, eskaparateko landareen artean Senda katua ezkutatzen zen, zaindari: *“17 urtez hemen egin zuen lo; eta hasieran, harrigarria bada ere, kaktusen apalean etzaten zen”*. Hurrengo urtean, baina, Sagrariok erretiroa hartzeko asmoa du: *“Ez badu inork nire lekukoa hartzen, Berango lora-denda barik gera daiteke”*. ○ Testua: **Julen Nafarrate** Argazkia: **Asier Mentxaka**

Euskal kultura barra-barra

Euskal Kulturaren Jardunaldiak ate joka datoz; **Euskararen Egunaren harira** hamaika ekitaldi antolatu dute **Euskara Zerbitzuak** eta herriko elkarteek, UK aldizkariak tartean

Abenduaren 3an ospatzen da Euskararen Eguna, eta urtero legez, Euskal Kulturaren Jardunaldiak izango dira Getxon. Hamaika ekitaldi iragarri dituzte Euskara Zerbitzuak eta hainbat elkarte: badaukazu zer aukeratu.

Azaroaren 19tik aurrera egutegia beteta daukazu, izan ere, Euskal Kulturaren Jardunaldiak ospatuko dituzte Getxoko Euskara Zerbitzuak eta herriko kultur elkarteek, baita UK aldizkariak ere. Denetarik eta denentzako, ekimen aukera zabala da.

Nazioarteko Trikitixa Egunagaz abiatuko dira jardunaldiak, esan bezala, hilaren 19an. Areetako Andrés Isasi Musika Eskolan izango da kontzertua 19:00etan; sarrera 8 euro ordaindu beharko da. Egun berean Merkatuan Kantetan ibiliko dira Egizuko lagunak. Eguerdiko 12:00etan ipini dute zita Algortako azokan.

Biharamunean, azaroaren 20an, zinea euskaraz eskainiko dute Areetako Musika Eskolan, 17:00etan: *Arthur eta munduen gerra* filma emango dute.

Sendik ere egingo ditu bereak, bosgarren urteurrena ospatzera doa-eta. Batetik, hainbat tailer antolatu du azaroaren 21, 22 eta 24an. Bestetik, ipuin-kontaketa prestatu du azaroaren 29 eta 30erako, eta azkenik, urteurrena ospatzeko jaia egingo du hilaren 26an: Algortako Biotz Alai plazan egingo dute egun osoan.

Info+: www.getxo.net

Bizarra Lepoan elkarteak, bere alde-tik, bakarrikzeta antolatu du azaroaren 23rako, Algortako The Piper's tabernan, 19:00etan: *Buah txabal!*

UK aldizkarian azaroaren 24a aukeratu dugu gure ekitaldirako, eguena.

UK-k euskal musika getxoztarrari buruzko mahaingurua egingo du 24an, Eztabaida gunean

Mahaingurua eta musika emanaldia egingo dugu Algortako Eztabaida Gunean (Villamonten), 19:00etatik aurrera, azken hamarkadetako Getxoko euskarazko musikaz jarduteko: *Binilotik sarera, lau akorde*.

Hilak aurrera eta azaroaren 25ean Berbodromoa egingo dute berbalagunek

Biotz Alai plazako karpan, egun osoan. Ondoren, 20:30ean, erromeria eskainiko du Kupela taldeak. Biharamunean ere kontzertua izango da Areetako Musika Eskolan: Lorelei eta Etxek joko dute 22:00etatik aurrera.

ALBEk, bestalde, Bertsolari filma proiektatuko du azaroaren 29an Algortako Kasinoan, 20:00etan; eta biharamunean, Udalak Euskara Saria emango du Faduran. Han bertan eskainiko du hitzaldia Alex Txikon mendigoizaleak abenduaren 1ean.

Abenduan sartuta, Itxartuk dantza kalejira egingo du 4an, ALBE gala 11n izango da, Gotzon Elortzaren dokumentalak emango dituzte 13an, pintxo-tailerra egingo dute 14an eta GetxOnegin pintxo lehiaketa 17 eta 18an. Euskaraz bapo asebetetzeko aukera izango duzu urte akabu honetan, ziur egon! o

Azaroaren 25ean, kalera!

Hamaika ekimen biolentzia matxistaren kontra

Hainbat mobilizazio egingo da azaroaren 25ean, arrastiz

Emakumeenganako indarkeriaren aurkako eguna izango da azaroaren 25a, eta urtero legez, protesta eta sentsibilizazio ekimenak antolatu dituzte Berdintasun sailak eta herriko elkarteek.

Udaleko Berdintasun sailak ez ditu mugatuko ekitaldiak 25era. Aitzitik, azaroaren 24an abiatuko du egitaraua hitzaldi batez. Margarita Uria Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiko kideak hitz egingo du 19:00etatik aurrera, Algortako Kultur Etxean: *Indarkeriaren aurkako Lege Orokorren zazpi urteko balantzea* egingo du.

Azaroaren 28an, barriz, ekitaldi bi izango da. Batetik, poesia errezitaldia eskainiko du Fatma Galiak, 19:00etan. Bestetik, biolentzia sinbolikoaren eta emakumeen kontrolari buruz hitz egingo

du Maitena Monroyk 19:30etik aurrera. Biak izango dira Villamonten, aurreko hitzaldia moduan. Gainera, egun horretan abiatuko da Mugarik Gabe elkartearen erakusketa. Horretaz guztiaz gain, herriko etxeetan banatu dituzte puntu lilak, baita komertzioetan ere.

Romoko Gizatiar elkarteak, bere alde-tik, elkarretaratzea egingo du azaroaren 25ean, ohiko legez, Bizkaiko Zubiko plazan; 19:00etan hasiko da. Itzubaltzetako Emakumeen Asanbladak, barriz, bi ekimen gauzatuko du: batetik, bideo-inkesta baten, eta bestetik, kalejira eta egoeraren irakurketa. Azken hori 25ean egingo du; 19:00etan abiatuko da auzoko Santa Eugenia plazatik. Azkenik, Algortako Bilgune Feministak ere mobilizazioak deituko ditu egun horretan. o

25 URTE BETE DU ANDRES ISASI ESKOLAK

Ikasturte honetan 25 urte betetzera doa Areetako Andres Isasi Musika Eskola, eta ospatuko du. Azaroan hasiko dira ekimenak: hilaren 15ean eskolako taldeek emanaldia eskainiko dute, eta 16an, irakasleek. Ekitaldi nagusia 17an izango da, ordea: zentroaren historia azaltzen duen ikus-entzunezko bat proiektatu eta Andres Isasi musikariaren pianoa barriro inauguratuko dute. Biharamunean, barriz, ikasleen txanda izango da: musika-bandak, musikoterapia eta piano ikasleek, Ibar Abesbatzak eta La Bossa Nostra jazz taldeak emanaldia eskainiko dute. Ikasturtean zehar ere garatuko dituzte ekimenak.

ROMOKO ELKARTASUN ASTEA, 22TIK 26RA

Presoakaz Elkartasun Astea prestatu dute Romo auzoan azaro akaburako, 22tik 26ra, hain zuzen. Astean zehar hitzaldiak, bideo emanaldiak e.a. egingo dituzte, baita bertosaioak ere. Baina zapatua izango da egun handia, 26a. Eguerdian murala aurkeztuko dute eta triki-poteoa egingo dute 13:00etatik aurrera, Branka tabernatik abiatuta. Herribazkaria 15:00etan hasiko da Gaztetxean, eta ondoren, kantu-kantari arituko dira. Poteoa arrastiko 18:00etan hasiko da, eta tartean, argazkia egingo dute Kitxu eta Imanol auzoko presoakaz. Ekitaldia 20:00etan izango da gaztetxean, eta jarraian, kontzertuak: Bilbomatiks eta Itziarren Semeak taldeek joko dute. Amaitzeko Kurloi ezkertiarren esnea Djaren emanadia izango da. Beraz, badaukazu zer aukeratu.

GETXO DASTATU, PINTXO MERKEAK 10ETIK 13RA

Getxo Dastatu ospatuko dute azaroaren 10etik 13ra; Getxo Enpresa eta Merkataritza elkarteak antolatu du eta herriko hainbat tabernak pintxorik onenak eskainiko dituzte prezio merkeagoan. Bonoak salgai daude parte hartzen duten tabernetan: zortzi pintxo, hamar euroren truke. Dasta egizuz eta on egin!

Lorezaintza
zerbitzu orokorrak

Tf. 656 754 243

Asociación de Amigos Algoriteños
"Amumak"

Asteazken poetikoak
Itsas Fundazioa
Euskara eta Algortako izenak
Alzheimer, 3.Adina, Boluntarioak

<http://www.algorta.org>
<http://amumak.getxo.net>
e-mail: sotaventoster@gmail.com
Móvil: 656773080

Garaizar
barrikuntzak

- igeltsaritza orokorrean
- etxebizitzak eta lokalak
- gremioak

Tf. 944 430 52 43 / 607 952 977 • regaraizar@euskalnet.net
Ileta kalea 1 • ALGORTA

Iban Pinilla eta Alfonso Lobato > txakurrentzako zerbitzua

“Eraginkorra izango den lekuan egiten dugu heziketa: txakurraren eremuan”

Iban Pinillak urte asko daroa txakur-heziketan

Txakurrak hezteko zerbitzua abiatu zuten, orain urte eta erdi, Iban Pinilla Vela eta Alfonso Lobato Lazaro getxoztarrek. Lehenaren “erruz” hasi ei zen zerbitzua, izan ere, Pinilla gaztetatik dabil txakur heziketan. Betidanik gustuko izan ditu animaliak eta Txakur-Heziketa ikastaroa egin zuen. Ordutik Sopelan lan egin du, harik eta enpresa sortu arte; Alfonso Lobatok bultzatu zuen bere kabuz lan egiten, baita babestu eta lagundu ere. Gainera, gisa horretako beste zerbitzuetatik bereizten dira, heziketa txakurraren eremuan bertan egiten dutelako.

—Txakurrentzako zerbitzua daukazue, zer esan gura du horrek?

—Txakurren munduan zerbitzu eragin-korra ematen dugu, arazoa dagoen lekuan. Arazoa daukaten txakurrei laguntzen diegu, baina beren eremuan. Hau da, txakurra bizi den etxera eta paseatzen duen parkera hurbildu eta bertan egiten dugu heziketa. Portaera edota esana betetzeko arazoa konpontzen dugu, baita trebatu ere; izan ere, batzuetan, eroso sentitzeko, trebatu edo kalera irten besterik ez du behar txakurrak: antsietate arazoak gain-

ditzeko, etxeko gauzak apur ez ditzan e.a. Txakur bakoitzak behar jakina dauka, eta moldatzen gara.

—Eta jabeak?

—Horretara goaz. Lanaren %50 jabeagaz egiten dugu: jabeari irakasten diogu txakurra nola tratatu. Txakurrari irakastea errazagoa da; gakoa da jabeari irakastea, hark hezi dezan bere txakurra. Guk heziz gero, lehenengo hilabeteetan ondo portatuko da animalia, baina handik tarte batera, ez dio kasurik egingo jabeari. Beraz, biakaz lan egiten dugu eta jabeari irakas-

ten diogu batez ere. Esperientziak irakatsi digu, txakurrek dauzkaten arazo gehienak, jabearen praxi okerraren ondorioz direla. Askotan ezjakintasuna dela eta gertatzen da: familia-kide bat gehiago bezala tratatzen dute, baina bere ikuspegitik, txakur-taldearen kide bat gehiago da.

«Gakoa da jabeari irakastea, hark hezi dezan bere txakurra»

—Urte eta erdi zuen kabuz, zelan doa?
—Oso pozik gaude. Jendea ere pozik geratzen da eta horixe da propagandarik onena. Gainera, leku askotara mugitzen gara, ez bakarrik eskualdean: Basaurin eta Castron ere bezeroak ditugu orain.

—Hori da, hain zuzen ere, zuen bitxitasuna, tokian toki lan egiten duzuela?

—Hori da. Beste lekuetan txakurra bere eremutik atera eta estimulurik bako leku batean hezten dute. Bere eremura bueltatzean, ordea, agian ez du ondo erantzungo. Eraginkorra izango den lekura mugitzen gara gu biok heziketa egiteko; hots, txakurraren eremura. Gainera, txakur bategaz bakarrik lan egiten dugu aldi bakoitzean. Beste zentroetan hainbat txakur hezten dute aldi berean; ordu osoa egon ohi gara txakurragaz. Lehen zita doakoa da: txakurra eta jabea ezagutu, arazoa aztertu eta erakustaldia egiten dugu. Ondoren, jabeak gura badu, heziketa hasten dugu.

—Bestelako zerbitzurik?

—Bai, adibidez, jendea oporretan doanean, txakurra zaintzera hurbiltzen gara bere etxera: jana eta edana ematen diogu, horrela ez dute txakurra hotelean utzi behar. Gainera, txakurrak etxea zaintzen jarraitzen du egun horietan. ○

**Info+: 676 021 321 edota
serviciocanino@yahoo.es**

Azaroan, komikiak

Azaroaren **25etik 27ra** egingo dute aurtén **Komiki Azoka** Areetako Geltokia plazan

Hamargarren Komiki eta Manga Azoka izango da aurtengoa

Zinemazaleen ahotan dabil egunotan Tintin pertsonaiari buruzko filma, ezin aproposago sasoi honetarako; izan ere, Getxoko X. Komiki eta Manga Azoka izango da azaroaren 25etik 27ra Areetako Geltokia plazan.

Karpa ipiniko dute, eta haren barruan, 80 postu. Goiz eta arrastiz ikusi ahalko dira, 11:00etatik 14:00etara eta 17:00etatik 21:00etara. Postuez gainera, tailerrak, mahainguruak, filmak eta erakusketak ikusteko parada izango da, baita komikiak erostekoa ere.

Berbarako, hilaren 25ean, barikua, azokaren lehen egunean, zine-kluba egin-

go dute: *Chico y Rita* filma eskainiko dute. Ekitaldien barruan egongo da, baina Areetako Andres Isasi Musika Eskolara eroango dute, filma proiektatu ahal izateko. Jarraian, Fernando Trueba eta Javier Mariscal zuzendariak parte hartuko dute solasaldian. Gaueko 21:00etan hasiko da filma eta 2,90 euro ordaindu beharko da sartzeko.

Bestalde, Balancin aldizkariaren erakusketa kokatuko dute Geltokia plazako karparen inguruan, azokak iraun bitartean. Karpara sartzeko 1,50 euro ordaindu beharko da. ○

Info+: www.getxo.net

GETXON ZUZENEAN, DENBORALDI BARRIA

Herriko hainbat tabernatan kontzertuak egin ohi dituzte ikasturtean zehar, eguenetan, eta aurtengo emanaldiak urrian hasi dira: dagoeneko Algortako The Piper's Irish Puben eta Areetako El Comercio kafetegian egin dute kontzertu bana. Hurrengo kontzertuak izango dira azaroaren 17an eta 24an. Lehen, Algortako Satistegi kafean egingo dute; Willie Endayak joko du 20:00etatik aurrera. Bigarrena, Romoko West Side Bar tabernan izango da eta Jazzte Borrazzte Bandek joko du; biak hasiko dira 20:00etan, eta sartzea doakoa izango da.

OKUPAZIO EGUNA IZANGO DA ALGORTAN AZAROAREN 26AN

Azaroaren 26rako Okupazio Eguna prestatzen dabil Algortako Gazte Asanblada, ikasturte barriko ekimenen baitan. Izan ere, okupazioa eta autogestioa ardatz hartu dute aurtén, “*okupazio eta autogestioaren oihua herriko txokoetan aldarrikatzeko asmoz*”. Ildo horretan, Algortako okupazio mugimenduari “*ibilbide malkartsua*” ezagutaraziko dute azaroaren 26an: herrian izandako gaztetxeetara ibilbide gidatua, bazkaria, jolasak eta kontzertuak antolatuta dituzte. Baina besterik izango da urtea amaitu aurretik: zehazki, abenduaren 16tik 18ra, “*Pentsatu, sortu eta trukatu, autogestioa bultzatu!*” lelopean. Lehenik, publizitate sexista salatzeako argazki erakusketa ipiniko dute abenduaren 16an, “*pentsatu*” filosofiaren baitan. Bigarrenik, tailerrak egingo dituzte 17an, “*sortu*” leloaren baitan; eta azkenik, sortutakoa trukatzeko azoka izango da 18an: “*trukatu*”. Hiru egunetan zehar ere izango dira kalejira aldarrikatzaileak, bizikletadak, monologoak, olerkariak, bertso-afariak, bideo-emanaldiak, hitzaldiak, argazki-erakusketa e.a. bai gaztetxean, bai herriko kaleetan. Urri akabuan ekin zieten ekimenei Gazte Asanbladakoek, Indabadagaz.

Info+: txorimalogaztetxea.blogspot.com

lagusana

liburuak eta letra txikia

Basagoiti etorbidea 59
(Tellagorri plaza)
48991 ALGORTA
Tf. 94 491 14 12
gusanalibreria@gmail.com

Irratiari buruzko Nazioarteko I. Kongresua > Antolakuntza-Batzordea

“Ikus-entzunezkoen artean baztertuta dago irratia”

Azaroaren 24 eta 25ean egingo dute Irratiari buruzko kongresua Leioako EHUn kanpuseko Gizarte eta Komunikazio Zientzien Fakultatean, eta Ikus-entzunezko komunikazio eta Publizitate saileko hainbat irakasle dabil antolatzen; besteak beste, Arantza Gutierrez, Joseba Macias, Amaia Nerekan eta Itxaso Fernandezegaz egin dugu berba.

—Ikus-entzunezko eta Publizitateari buruzko kongresua izango da, baina zehazki, irratia buruz, eta *The Radio is Dead. Long live the Radio (Hil da Irratia. Gora Irratia!)* izenburua ipini diozue.

—Irratiari buruzko kongresu gutxi dago. Ikus-entzunezkoei buruz zer edo zer egiten denean telebista edo zinema agertu ohi da, baina irratia ez. Gainera, Bologna Planagaz irratigintza ia desagertu da irakaskuntza programatik. Hutsune hori betetzeko ere aukeratu dugu gaia, esan bezala, irratia buruzko kongresu eta ikerketa gutxi baitago.

—Zein da kongresuaren xedea?

—Tituluak dioten moduan, aurrera begiratzeari da xedea. Jende askok urteak daroa esaten irratia hil dela eta haren etapa amaitu dela, orain internet, telebista, multimedia, transmedia... dagoela, eta badirudi irratia

Kongresuaren egunera arte eman daiteke izena: congresoradio2011@ehu.es

lekurik ez daukala. Baina, telebista sortu zenean, irratia frogatu zuen etorkizuna bazeukala. Orain ematen du ez dela irratia-aren garaia, baina irratia barriaren sasoia dator, horregatik titulua: antzinako irratia hori hil da nolabait, eta asmatzen ari da irratia barria; hari begira antolatu dugu kongresua. Ez genuen gura atzera begiratu. Hutsunea bete gura dugu: irratia-aren inguruan ikerketa eta kongresu oso gutxi dago, ikus-entzunezkoen artean baztertzen den komunikabidea da.

—Hitzaldi eta mahainguruak izango dira?

—Gauza biak egongo dira. Batetik, hizlariak euren ikerketa edota lan esperientziari buruz hitz egingo dute. Bestetik, mahainguruak izango dira, hainbat gairi buruz. Nazioarteko kongresua denez, etorriko dira Espainiar Estatu mailako adituak, batzuk irakaskuntza-ikerketa mundukoak, besteak profesionalak. Adibidez, mahainguru birtuala egingo dugu Erdialde eta Hegoamerikako partaideak; izan ere, ohikoetatik desberdinak diren

esperientziak hurbildu gura ditugu: Costa Ricako irratia feminista bat —internet bidez zabaltzen dute seinalea kontinente osora—; Miamin gaztelaniaz emititzen duen beste irratia bat —inguru hura ez da Kubaren oso oso aldekoa, planteatuta dago Kuba barruan eta kanpoan dauden arteko zubi gisa—; eta Resumen Latinoamericano aldizkariako irratia —Argentinan emititu baina hainbat herritara bidaltzen du seinalea—. Kontra-informazioaren inguruan mugitzen dira, baina interesgarriena da nola egiten duten

«Ideia eta proposamen barriak ekarriko ditugu, irratia barriari begiratzuz»

irratia: garai barri honetan proposamen barria egiten dute.

—Beste zein hizlari etorriko da?

—Irratiari buruz pentsatzean, lehengo komunikabidea dela uste dugu. Baina gauza barriak egiteko gogotsu dabilen jendea bada, adibidez, Kilian Sebria: gauza bereziak egiten ditu albistegietan, eta bertan izango ditugu; baita Javier Gallego ere, RNEko *Carne Cruda* saioko zuzendaria, edota Juan Carlos Ortega, SEReko *La Ventana* saioko kolaboratzailea. Gainera, Pedro Martinez Pirez ere ekarriko dugu, Kubako irratiko Informazio Zuzendari eta Zuzendariorde

Orokorra. Kubako esperientzia oso interesgarria da. Irrati nahiko zahar bat dago, Radio Habana Cuba, eta kanpora emititzen du. Irla hartan gauzak aldatzen ari dira eta irratia funtzio nahiko garrantzitsua betetzen du lan horretan; 80 urteko gizona da, baina gauza barriak bultzatzen dabil. Garai barriak, esperientzia barriak eta irratia euskarri moduan mantentzea; hori da xedea.

—Beraz, ikasleez gain, irratigintzan dihardutenei ere zuzenduta dago kongresua?

—Zuzenduta dago irratian interesa duen orori, gogoeta egin gura dugulako. Sorpresa hartu dugu, komunikabideek kongresuan egoteko interes handia azaldu dute-eta. Teknologia erabiliko dugu, baina ez diogu leku handirik eman: barritasuna ez da teknologia, baizik eta zer egiten dugun teknologia horregaz; beraz, esateko zerbait barria daukaten pertsonak ekarriko ditugu, ideia barriak, proposamen barriak. Bertolt Brecht-ek esan zuen irratia, ondo erabilita, demokraziaren tresna parte-hartzailea izango zela, baina naziak guztiz kontrakoak egin zuten. Gaurkotasan handia dauka eta hortik abiatuko gara, Brechten utopiatik.

—Parte hartzeko zer egin behar da?

—Izena eman daiteke kongresu unera arte: congresoradio2011@ehu.es helbidera bidali mezua. Hitzaldi jakin batera etortzea ere egongo da. ○

KONTZERTUAK ETA MANIFESTAZIOAK TORTURAREN AURKA

2010eko irailean atxilotu zuten Erika Bilbao gaztea. Bost egun eman zituen Guardia Zibilaren esku, eta tarte horretan, mobilizazioak egin zituzten leioztarrek, atxiloteta salatu eta tortura arriskuaz ohartarazteko. Ondorioz, herriko bizilagun batek hiru isun jaso zituen, eta 3.000 euro ordaindu behar du. Hori guztia salatzeak kanpaina abiatu dute Leioako hainbat elkarte, eta isunak ordaintzeko dirua lortu guran, kontzertua antolatu dute. Azaroaren 18an egingo dute, Udondo Gaztetxean: 21:30etik aurrera joko dute Vendetta eta Itziarren Semeak taldeek. Gainera, hilaren 25ean manifestazioa egingo dute: 19:00etan abiatuko da Bulebarretik.

AZAROAREN 25EAN, INDARKERIA MATXISTAREN AURKA

Emakumeenganako indarkeriaren aurkako egunaren harira Leioan ere egongo da ekimenik. Batetik, Udalak hainbat ekimen iragarri du, gehienak Kultur Leioan: Azaroaren 12tik 17ra indarkeria matxistaren kontrako erakusketak ipiniko dituzte; 16an *Una de tantas* filma emango dute 20:00etan; 17an proiektzioa eta hitzaldia izango da, 20:00etan; 18an blues kontzertua eskainiko du Suzette Moncrief estatubatuarak, 22:00etan; 24an dantza ikuskizuna izango da 20:00etan: *Carni di prima qualità*; eta 25ean, ekitaldi bi egingo dituzte: 12:00etan elkarretaratzea izango da Bulebarrean, eta 21:00etatik aurrera, Oquestrada musika taldearen emanaldia izango da Kultur Leioan. Gainera, Sentsibilizazio Gunea ere kokatuko dute Bulebarrean azaroaren 25etik abenduaren 2ra. Bestalde, azaroaren 21ean bakarriketak irakurri eta *Potiche* filma proiektatuko dute Andra elkartearen lokalean, 17:00etatik aurrera. Elkarrekin elkarretaratzea deitu du 25erako, eta Bilgune Feministak ere, mobilizazioak gauzatuko ditu egun horretan.

udondo
taberna

eguneko menua eta afariak

Lehendakari Agirre 2
Tf. 94 463 00 45 - LEIOA

BIZKAIA IRRATIA Uribe Kostan

F.M. 102.6 Mhz

www.bizkaiairratia.com

Aktualitatearen alde ezberdinak
konbinatuko dizkizugu astero

ARGIA. Kalitatezko prentsa independentea

Jaso ezazu Euskal Herriko astekaria hilabetez **doan!**
sustapena@argia.com · 943 37 15 45

Ianire Estebanez > psikologoa, emakume gazteen aurkako biolentziaren prebentzioan aditua

“Zelan komunikatzen ari garen eta harremanak garatzeko moduz ohartarazi gura dugu”

Erandioko Berdintasun Zerbitzuak hainbat ikastaro antolatu du udazken honetarako, horien artean dago Genero bortxakeriaren prebentzioa sare sozialean-internet delakoa. Ianire Estebanez Sortzen aholkularitza taldeko kideak ematen du.

—Genero bortxakeriaren prebentzioa sare sozialetan, horri buruz diharduzue egunotan, nori zuzenduta dago?

—Bi talde edo ikastarotan banatu dugu.

Bata, emakume gazteei zuzenduta dago eta sare sozialen arriskuez eta partekatzen dituzten informazioez ohartarazi gura diegu; prebentziorako nola erabili ere erakutsiko diegu. Sare sozialetan eurei buruzko gehiegizko informazioa eman dezakete eta kontrolatuak izateko arriskua eragin dezake, baita akosatuak izatea ere. Facebook, tuenti, twitter eta gisako sareei buruz ari gara, baina denak ez dira berdinak. Erakutsiko diegu sare bakoitza zertarako erabiltzen den, eta zeinetan gauden babestuago. Ohartu behar dugu zenbat lagun sartzen dugun sarean, eta adibidez, zenbat pertsonak ikus ditzaken gure argazkiak. Denak ez dira lagunak, batzuk ezagunak edota lagunak lagunak dira. Bigarren ikastaroa gurasoei zuzenduta dago, batez ere amei, ardura han-

Urria-azaroan da ikastaroa

diagoa daukatelako kontu honetan. Ikustarazi gura diegu interneteko sare sozialetan dena ez dela negatiboa, alderdi positiboak egon badaudela eta eurek ere ikas dezaketela sareak erabiltzen. Internet gazteen arteko komunikabide bihurtu da, harremanak gauzatzeko bitartekorik erabilienera. Beraz, zelan komunikatzen ari garen eta harremanak garatzeko moduz ohartarazi gura dugu. Lehen telefonoz deitu edota kalean elkartzan ez bazinen, ez zeneukan ezere

barri; gaur egun, sareakaz, jende askok dauka egiten duzunaren barri. Lehen pribatutasun handiagoa zegoen, baina orain, lagun batzuei kontatzen dieguna beste askok ere ezagutzen du.

—Beraz, sentsibilizazioa lantzen duzue?

—Bai, adibidez, internetera argazki bat igotzen dugunean eta beranduago kendu, ez dugu guztiz kentzen, norbaitek jaitsi ahal izan duelako. Sareek uzten dizkiguten segurtasun tresnak eta horiek nola erabili erakutsiko dut. ○

Badago gaztetxea Erandion

Urri erdialdean **okupatu zuten hainbat gaztek** ibaiaren errepideko **eraikina**

Bigarren saiakeran lortu zuten Gaztetxea, lehenengoan berehala kanporatu zituzten-eta

Jose Luis Goioaga etorbidean etorbidean dago gaztetxe barria, Altzaga auzoan: urri erdialdean okupatu zuten herriko gazteek. Azken urteotan gaztetxe beharra aldarrikatu du Erandioko Gazte Asanbladak, izan ere, duela bost urte sortu zuten “gazte alorrean zeuden gabeziei erantzuteko”.

Gazte Asanbladak azaldu duenez, urteotan gazteen artean zein herritarrekaz “sormena, herri-kultura, elkartasuna, parte hartzea e.a. sustatu” ei ditu eta gazte “asko” batu dute proiektura. Baina salatu duenez, azken hori mugatuta egon da, berau garatzeko “gune propiorik eza” dela-eta.

Udalak gazteen beharrei erantzunik ez diela eman salatu du, eta horren aurrean, “Erandioko gazteariak bere bidea aukeratu du: okupazioa”. Gaztetxea “guztien artean eraiki eta gazteek kudeatuko” dutela jakinarazi du.

Bigarren saiakeran lortu dute gaztetxea, izan ere, lehenengoan udaltzainek kanporatu zituzten gazteak eraikinetik. Gogorarazi beharra dago orain bi urte ere herriko beste eraikin bat okupatu zutela, eta orduan ere, berehala kanporatu zituztela. Badirudi oraingoan luzerako egitasmoa garatu ahaliko dutela Jose Luis Goioaga etorbideko gaztetxean. ○

AZAROAK 25, GENERO INDARKERIAREN AURKAKO EKIMENAK

Erandion ere ekimenak eta mobilizazioak antolatu dituzte Emakumeenganako Indarkeriaren Aurkako Egurenaren harira. Udaleko Berdintasun sailatik hainbat gauza darabilte esku artean. Batetik, Berdur Barik lehiaketan parte hartzen ari da Erandio: indarkeria matxistaren kontrako lehiaketa artistikoa da eta Eusko Jaurlaritzak antolatu du. Bestetik, genero indarkeriari buruzko Informazio Puntuak kokatuko dituzte azaroaren 25aren inguruan, hainbat auzotan: Erandiogoikoan azaroaren 10 eta 11n ipini dute, Astrabuduan 17 eta 18an jarriko dute, eta Altzagan, 24 eta 25ean. Psikologo eta soziologo banak galderak erantzun eta informazio-orriak banatuko dituzte. Gainera, azaroaren 25ean bertan elkarretaratzea izango da Udaletxe aurrean, 12:00etan.

NOVIEMBRE KULTURALA, AZKEN ASTEBURUAK, HAINBAT IKUSKIZUN

Azaroa badoa aurrera eta Lutxanako X. Noviembre Kulturala pil-pilean dago; Tirante Plataformak antolatu du eta oraindino badago zer ikusi datozen astebururetan. Hileko hirugarren astean Darse cuenta delako ikastaroa egingo dute, 14tik 17ra; barikua 18an Orkestra taldearen laguntzagaz kalejira egingo dute Erandioko kaleetan, 21:30etik aurrera; eta zapatua 19an, Gure bide galduak antzezlan eskainiko du Dejabú panpin laborategiak, 20:00etan. Hileko azken astebururako gauza asko antolatu dute. Barikua 25ean Noviembre Kulturalari buruzko dokumentala proiektatuko dute, 22:00etan, eta jarraian, Priscilla Band funky kontzertua eta amaiera jaia izango dira. Domeka 27an, barriz, herri-bazkaria eta postre-lehiaketa egingo dituzte, 14:30etik aurrera; amaitzeko jolasak prestatu dituzte. Animatu eta hurbildu Lutxanara!

Info+: www.plataformatirante.com

LUBERRI
Basolanak SL
beheko solairua B12 lokala
Erandio (Bizkaia)

Mugikorra: 629 41 18 38
Tf :94 467 17 13
Faxa: 94 467 42 41
luberri@euskalnet.net
www.luberri.biz

Lorezaintza

- Soropila ezartzea
Lurzorua prestatzeko lanak, dreinatze lanak, ureztatze sistema ezartzea, funtsezko ongarritze lanak eta ereite lanak.

- Seropila zaintzea eta mantentzea
Moztea, ureztatzea, ongarritzea, egurastea, aratzea eta destrinkotzea, berrelikatzea, soropil gaitzak eta belar gaiztoak tratatzea.

- Inausketak
Hazteko, mantentzeko, berritzeko, zuhaixka apaingarriak inautzea, erabateko inausketak.

- Barrukaldeak lorategi bihurtzea

Gura duzun lekura heltzeko arazoak dituzu?

ARLAN
ASCENSORES

ETXEBIZITETARAKO IGOGAILUAK
Eskailera igogailuak
Plataformak

Arazoei agur... **Tf. 902 54 08 54**

www.arlan.biz

**AUTODEFENTSA TAILERRA
AZAROAREN 24 ETA 25EAN**

Emakumeei zuzendutako autodefentsa ikastaroa antolatu du Kurtzio Kultur Etxeak azaroaren 24an (16:00etatik 20:00etara) eta 25ean (10:00etatik 14:00etara eta 17:00etatik 19:30era). Bertan, eraso sexisten aurrean defendatzeko zer egin behar den irakatsiko dute; autoestima landuz, genero indarkeriaren zergatiak aztertuz, arrisku egoerak zeintzuk diren ikasiz e.a. Izena azaroaren 14tik 23ra bitartean eman beharko da.

**2012RAKO ZERGA ET
TASAK ONARTU DITUZTE**

Sopelako Udaleko osoko bilkurak 2012. urterako udal zergak eta tasak onartu zituen urriaren 27an. Zerga eta tasa gehienak ez dira igo, eta beste batzuk KPI Kontsumo-Prezioen Indizeagaz eguneratu dira: ondasun higiezinaren gaineko zerga (1,13tik 1,16ra), trakzio mekanikodun ibilgailuen gaineko zerga (%3ko batezbesteko igoera) eta hondakin tinko-organikoen biltze eta kudeatzearen gaineko tasa (%4ko igoera), hain zuzen. Gainerako zergek ez dute igoerarik jasan.

**ARROPA BIRZIKLATZEKO
TAILERRA GAZTETXEAN**

Sekeko Gaztetxeak hiru ikastaro barri abian jarriko ditu azaroan: txalaparta, sukaldaritza barazkijalea eta arropa birziklatzeko tailerra. Txalaparta ikastaroa iaz hasi zuten, eta aurten eguaztenetan 18:00etatik 19:30era antolatzen jarraituko dute. Sukaldaritza barazkijalea, barriz, hileko lehenengo eta hirugarren martitzenetan egingo dute, 19:00etatik 21:00etara. Arropa birziklatzeko tailerra, bestalde, hileko bigarren eta laugarren astelehenetan eskainiko dute, 19:00etatik 21:00etara. Izena emateko sopelakoga@gmail.com helbidera idatz dezakezu. Bestalde, eguaztenero 20:30ean gazte asanblada batzen da; parte hartu gura baduzu bertara joan baino ez duzu!

Ander Deuna eta Kurtzio

Azaroaren 30ean **ospakizun bi** egongo dira: Ander Deuna eta Kurtzioren **II. urteurrena**

Kalejira, aureskua, meza, hamaiketakoa eta erromeria egongo da

Urtero legez, azaro akabuan Ander Deuna Eguna ospatuko dute bai Barriak eta baita Sopelak ere, herri bien arteko mugan dagoen basilizan. Urtez urte azaroaren 30ean egitarau berberari eutsi diote Sopelan. Goizeko 11:00etan Barinatxe txistu taldeak kaleak girotuko ditu, jai-egunaren barri emateko asmoz. Udaletxetik urten, eta herrigunea zeharkatu ostean, basilizaraino helduko dira. Bertan, meza santua entzun, eta ohorezko aureskua eskainiko dute. 12:30ean, hamaiketakoaren txanda helduko da, eta goiza biribiltze-

ko, erromeria antolatu dute. Basilizaraino oinez joan gura ez duenak autobusez joan eta bueltatzeko aukera izango du. 11:15etik aurrera doako busa urtengo da udaletxe aurretik, eta buelta barriz, 13:00etatik aurrera ordu erdira.

Baina Ander Deuna Eguna ospatzeaz gain, beste ospakizun bat hartuko du Sopelak azaroaren 30ean. 20:00etatik aurrera, Kurtzio Kultur Etxearen II. urteurrena ospatuko dute, Xabi Aburruzaga trikitilariaren eta hainbat gonbidaturen eskutik. Kontzertuak hiru euroko kostua izango du. ○

Irantzu del Portillo > Uribe Kostako berbalagunen koord.

“Berbalagun taldeakaz, euskara formaltasunetik atarateko aukera dekogu”

Momentuz berbalagun bost talde sortu dira Sopelan

Sasoi onean dabil berbalagun egitasmoa Uribe Kostan. Momentuz zazpi talde sortu dira Mankomunitatea osatzen duten herrietan; iazkoak egonkor-tu, eta beste talde barri batzuk sortu dira. Irantzu del Portillo sopeloztarra da irailetik berbalagunen koordinatzailea. —**Zenbat talde osatu dira ikasturte honetan Mankomunitateko herrietan?** —Orain dagoz Sopelan bost talde, Barrikan beste bat eta Berangon beste bat. Bagagoz saiatzen ea Plentzia eta Gorlizaren artean talde bat osatzen dugun. Eta Sopelan jende gazteagaz osatutako beste talde bat sortu gura dugu. —**Urtez urte egonkortzen doan egitasmoa da, beraz.**

—Bai, aurten talderen bat gehiago sortu da. Apurka-apurka dauzen taldeak badoaz finkatzen eta sendotzen. Barrikan sortu den taldea modu oso positiboan baloratzen dugu, urteak eta urteak dar-matzatelako Barrikan euskaragaz harremana duen talde bat sortzeko ahalegine-

tan, eta aurten azkenean lortu dabe. —**Azkenean, euskaraz ondo pasatzeko aukera eskaintzen duzue, ezta?** —Bai, printzipioz euskara praktikatzeko eta euskaraz komunikatzeko eskaintzen da. Berbalagun taldeakaz, euskara formaltasunetik atarateko aukera dekogu; gure eguneroko hizkuntza bihurtzeko aukera emoten dosku. Baia horretaz gain, lagunak ere egiten dira, eta finkatu direzan taldeetan pilo bat ekimen egiten dituzte: zinemara joaten dira, antzerkita tan, eta aurten azkenean lortu dabe. —**Azkenean, euskaraz ondo pasatzeko aukera eskaintzen duzue, ezta?** —Bai, printzipioz euskara praktikatzeko eta euskaraz komunikatzeko eskaintzen da. Berbalagun taldeakaz, euskara formaltasunetik atarateko aukera dekogu; gure eguneroko hizkuntza bihurtzeko aukera emoten dosku. Baia horretaz gain, lagunak ere egiten dira, eta finkatu direzan taldeetan pilo bat ekimen egiten dituzte: zinemara joaten dira, antzerkita

e.a. Sopelako bi taldek, udan astero-aste-ro batzen jarraitu dute, berez egitasmoa irailetik ekainera arte antolatzen den arren. Taldeak, ganera, guztiz irekiak eta malguak dira; urtean zehar taldeak sor-tzen joaten dira. ○

Info+: berbalagunuribekosta@hotmail.com

**DIDAK
hamilton
IDIOMAS**

**Ingelesa, Frantsesa
eta Alemana**

- Taldeak, enpresak eta partikularrak
- Eskolaz kanpoko ekintzak
- Maila guztiak
- Ingelesa 3 urtetik aurrera
- Talde txikiak
- Ingalaterran egonaldiak

Dr. Landa 6 eta Iberre 9 / 48600 Sopela.
Tf. 94 676 30 12
info@didakhamilton.com

**OINUTSIK
KONTSULTA PODOLOGIKOA
Nahia Andrés Bilbao (nº col. 236)**

Zubigane 4
48600 Sopelana
Tf. 94 404 74 20
CITA PREVIA
oinutsik@euskaltel.net

**OINAK DITUZU
ONGIZATEAREN
ZUTABE, OINEZ
EDONORA HEL
ZAITEZKE!!**

Cerca de la salida del metro (a 150 metros). En el mismo edificio de Correos, a la vuelta de Santiveri.

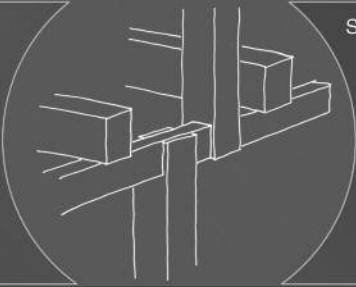
**ANDER
DEVNA
IKASTOLA**

- Hezkuntza integrala urte 1etik 18ra artekoa
- Irakaskuntza eta hezkuntza
- Informazioa eta partaidetza
- Eleaniztasuna
- Esperientzia eta barrikuntza

Gatzarrine z.g. SOPELA
Tf. 94 676 02 66
Email: sopela@ikastola.net

Etxeart

**Eraikuntza / Barrikuntzak
Zurezko Egiturak**

Sagastikoetxe Industrialdea
Etxalde 2 - Pabiloi 11
48630 Gorliz

Mob.: 607 148 346
Tel.: 946 773 144

<http://www.etxeart.com>

ZINE-FORUMA HILEKO
HIRUGARREN EGUENETAN

Zinemaz berba egitea gustuko duten berangoztarrek horretarako aukera izango dute hilero. Izan ere, Berangoeta Kultur Etxeko areto nagusian, hileko azken eguenetan zine-foruma antolatu dute, 18:30etik 21:00 arte. Pelikula guztiek genero ikuspegia dute eta emakumeak izango dira protagonista. Urriaren 20an zabaldu zen zikloa, eta hurrengoa azaroaren 17an izango da, *‘El vuelo del tren’* filmagaz. Hurrengo pelikulak *‘Solás’*, *‘La linterna roja’*, *‘La casa de los Babys’*, *‘Libertarias’*, *‘Agua’* eta *‘Memorias de Antonia’* izango dira. Bestalde, txikienek ere zinemara joateko aukera izango dute Berango Antzokian. Azaroaren 20an *‘Kubo magikoa’* egongo da ikusgai, 18:00etan debalde. Azaroaren 13an, bere aldetik, magia helduko da Santa Anara Txan Magoaren eskutik. Ikuskizuna 18:30ean hasiko da, hiru euroren truke.

‘HEMENDIK’ SARIA,
TXIRRINDULARIENTZAT

Berangoko txirrindulari-eskolak Deiak banatzen duen ‘Hemendik’ saria jaso du, Kiroletako atalean. Sari honen bidez, Javier García zuzentzen duen taldearen lana aitortu gura izan dute. Izan ere, Araba, Bizkaia eta Gipuzkoa osoan ikasle gehien duen eskola Berangokoa da. 1999. urtean sortu zen arren, asko hazi da azken urteotan, eta Bizkaiko Federazioaren arabera, herrialdeko eskolarik ‘onena’ da. Zorionak!

JOKIN GARATE BAYO
Neguriko Etorbidea 9
T: 491 14 87
48990 NEGURI

KIMETZ GARATE AZURMENDI
Aingeruaren etorb. 4B
(sarrera, Jata Mendia) T: 460 01 87
48990 GETXO

AIXERROTA BHI

- TEKNOLOGIKOA
- BATXILERGOAK • NATUR ETA OSASUN ZIENTZIAK
- GIZA ETA GIZARTE ZIENTZIAK

DERRIGORREZKO BIGARREN HEZKUNTZA (DBH) B ETA D EREDUAK
ZEREGINAK IKASTEKO GELA (A ETA D EREDUAK)

INFORMAZIO GEHIAGO: WWW.AIXERROTABHI.NET / TF. 94 491 17 86

Indarkeriari ez, **bertsotan**
Antzerkia eta emakume bertsolarien saioa
antolatu dute **azaroaren 25aren harira**

Iratxe Ibarrek, Onintza Enbeitak eta Uxue Alberdik parte hartuko dute

Emakumeenganako indarkeriaren aurkako egunaren harira, hainbat ekimen antolatu ditu Berangoko Udalak. Azaroaren 19an, barbarako, emakume bertsolarien bertso-saioa izango da Berango Antzokian, Santa Anan. Ema-naldia arratsaldeko 7etan hasiko da, debalde, Uxue Alberdik, Onintza Enbeitak eta Iratxe Ibarrek parte hartuko dute. Gai-jartzailea Nahikari Ayo izan-go da.

Bestalde, azaroaren 25ean bertan, Impromptu taldearen eskutik antzerkia izango da Berango Antzokian,

19:30ean eta debalde. Bertan musika klasikoa eta bereziki emakume musika-riak izango dira protagonista. Antzerkian XIX. mendeko artista bi izango dituzte gogoan: Fanny Mendelssohn eta Clara Wieck. Impromptu taldeko lagunek nabarmentzen duten legez, musikari bien lana ezezaguna da oro-korrean jendartearentzat, euren obrak bioloncelloak antzezlanean parte har-tuko dute gonbidatu legez, eta beste sorpresa batzuk iragarri dituzte. ○

Azaroaren 25ean **martxan**
Mankomunitatearen herrietan hamar
minutuko **kontzentrazioak** antolatu dituzte

Eskualde osoa zeharkatuko du martxak

Uribe Kostan ekitaldi ugari antolatu dituzte azaro akabuan indarkeriaren aurkako nazioarteko egunaren harira. Mankomunitateak, urtero legez, eskualde mailako egitasmoak prestatu ditu. Azaroaren 25ean, barbarako, eskualdea zeharkatuko duen martxa antolatu du. Egun osoko egitaraua izango da, eta herri bakoitzean hamar minutuko kontzentrazioak egingo dituzte. Mankomunitateko arduradunen arabera, martxaren helburua herritarrak sentsibilizatzea izango da.

Berangoko kontzentrazioa, eguerdiko 12:00etan. Ondoren Lemoizera salto egingo du martxak, 13:00etan udaletxe aurrean. Ordu erdi beranduago Plentziako udaletxe plazaren txanda helduko da. Arrastiko lehenengo kontzentrazioa Gorlizan izango da, 17:30ean Iberre plazan. Urdulizen 18:30ean egingo dute, Kultur Etxe aurrean. Eta amaitzeko,

azkenengo kontzentrazioa Sopelako udaletxe plazan izango da, 19:00etan. Bertan, manifestua irakurtzeaz gain, puxikak askatuko dituzte.

Halaber, beste ekimen batzuk antolatu ditu Mankomunitateak. Azaroaren 26an, 12:00etan Barrikako udaletxe plazan, manifestua irakurri, eta 2005. urte-

Ekitaldia antolatu dute
azaroaren 26an,
Aintzane Garairen omenez

an hil zuten Aintzane Garairen omenez ekitaldia antolatu dute. Azaroaren 24an, bere aldetik, Gizonduz ekimenak konferentzia antolatu du Barrikan, arrastiko 19:00etan. Eta azaroaren 25ean bertan, Goierriin, Emakumeen Hitza taldearen antzerkia izango da, 19:00etan. Urdulizen ere, azaroaren 25ean manifestua irakurriko dute Kultur Etxean, 19:00etan. ○

Harritzeko moduko kalitatea!

- Garbiketa orokorrak
- Mantentze garbiketa
- Garbiketa industrialak
- Itsasontzi garbiketa
- Ospital garbiketa
- Elikagai Industriak igienizatzea, garbitzea eta desinfektatzea
- Legionellaren kontrako tratamenduak
- Airestatze tutuak, aire girotuak eta hodi industrialak garbitzea
- Lan osogaria

Andres Isasi 11, Behe ezkerria (Bilbo)
Tf. 94 470 06 69 e-posta: bilbao@limpiezasvillar.com

OSTAIDE HORTZ KLINIKA
Arantza Etxebarria

- Odontologia orokorra
- Ortodontzia
- Periodontzia
- PADI

Bidebarri 27, behea eskuina
ALGORTA
94 430 76 96

Torreña 2
48990 ALGORTA
94 491 12 71
iratialgorta@gmail.com

irati
OPARIAK MODA GAZTEA

Psikopedagogia eta Eskola Orientazioa

Ikaskuntzaren Zailtasunak
(idazketa, irakurketa, ulermena, dislexia...)

Haur Hezkuntza, Lehen Hezkuntza eta Bigarren Hezkuntza

Basarrate 20 lonja 48991 (Algorta-Getxo)
Tf. 94 404 91 65 - 656 70 31 61

EMAN IZENA EKO GUNEKO 2012KO IKASTARO ETAN!

2012. urteko lehen lauhilekorako ikastaro ugari antolatu ditu Uribe Kostako Mankomunitateko Ekoguneak. Izen-ematea azaroaren 25ean amaituko da, eta hauek dira eskainiko dituzten tailerrak: fruta-arbolak inautseko ikastaroa, aldaxkak, zuhaixkak inautseko ikastaroa, ortuaren monitorizazioa (aurreratua eta oinarritzkoa), parterreak diseinatzea, terrazetako ortuak, ortu organikoa (aurreratua eta oinarritzkoa), neguko ortu organikoa, lorategiak diseinatzea eta lurra lantzeko teknikak.

MENDIRAKO MATERIAL MERKATUA PLENTZIAN

Erabiltzen ez duzun mendirako materiala duzu eta salgai jarri gura duzu? Horretarako aukera izango duzu Plentzian. Izan ere, Matrako mendi taldearen eskutik, erabilitako mendirako material azoka antolatu dute abenduaren 12tik 20ra. Materiala uzteko epea azaroaren 14an hasi eta abenduaren 2an amaituko da, Goñi Portalen.

ESKUPILOTAN ARITZEKO LAGUN BILA BARRIKAN

Barrikako Eskupilota Taldea kide barri bila dabil urte barrirako. Martitzen eta eguenetan 18:00etatik 20:00etara entrenamenduak egingo dituzte Barrikako pilotalekuan, eta gura duten lagunek bertara joan daitezke eskupilotan aritzera. Parte hartu gura baduzu, 946 775 163 telefonora dei dezakezu izena emateko. Ondo pasa!

URDULIZ

Herriko topagune barria, Kultur Etxeko plazan

Aurrerago Osasun Zentroa gehituko zaio plaza barriari

Urdulizek topagune barria izango du 2012. urteko lehen hilabeteetatik aurrera. Javier Bilbao alkateak iragarri duenaren arabera, Kultur Etxea eta haur-eskola inguratzen duen lorategian plaza egiteko asmoa du Udalak.

Egungo lorategia triangelu forma izango duten espaziotan banatuko dute, eta plaza lorategiaren erdian eraikiko dute (izar forma hartuko luke). Erdian, Zazpiak Bat eskultura jarriko dute, eta inguruko lorategietan, barriz, hainbat kolore-

tako arrosoak. Plazatik hainbat bide egongo da Kultur Etxera, haur-eskolara edo etorkizunean eraikiko duten Osasun Zentrora heltzeko. Beraz, plazak izar forma hartuko du: erdian plaza, eta bideak izarraren muturrak izango dira. Halaber, lorategi botanikoaren proiektuagaz aurrera egingo du Udalak eta plazan bertan kokatuko dute. Obrek 310.000 euroko kostua izango dute eta hiru hilabetetan lanak amaitzea aurreikusten dute. ○

Aza. 11 - Aza. 28

Zuon ekitaldiak iragartzeko • Posta elektronikoa: agendauk@aldizkaria.biz • Tf. 94 491 13 37

ERAKUSKETAK

ERANDIO

► **V. Argazki Lehiaketa.** Azaroaren 18ra arte. Astrabuduko Kultur Etxean.

PLENTZIA

► **Berdintasunaren inguruko argazki lehiaketa.** Azaroaren 26ra arte. Goñi Portalen.

GETXO

► **Emilia Enriquezen eskulturak.** Abenduaren 4ra arte. Algortako Torrene aretoan.

LEIOA

► **Bosteko.** Abenduaren 4ra arte. Kultur Leioan. Doan.

MUSIKA

GETXO

► **Kontzertu lirikoa.** Azaroak 12, 20:00etan. Areetako Andres Isasi Musika Eskolan. 3 euro.
► **Willie Endaya.** Azaroak 17, 20:00etan. Algortako Satistegi kafean. Doan.
► **Jazzte Borrazzte Band.** Azaroak 24, 20:00etan. Romoko West Side Bar tabernan. Doan.

LEIOA

► **Vendetta eta Itziazarren Semeak.** Azaroak 18, 21:30ean. Udondo Gaztetxean. 5 euro.
► **Suzette Moncrief.** Azaroak 18, 22:00etan. Kultur Leioan. 6 euro.
► **Oquestrada.** Azaroak 25, 21:00etan. Kultur Leioan. 22 euro.

ERANDIO

► **Pergola orkestra.** Azaroak 20, 17:00etatik aurrera. Astrabuduko Josu Murueta plazan.
► **Santa Zezilia kontzertua.** Azaroak 25, 20:00etan. Altzagako azoka zaharrean. Doan.

Jonatan Larrañagak hitz egingo du azaroaren 24an

► **Jardunaldiak**

Itxas Argiaren XIII. Mendi Astea 21etik 25era

Hainbat hitzaldi antolatu du Itxas Argia Mendi Taldeak azaroaren akaburako, XIII. Mendi Astearen baitan. Maila goreneko mendigoizaleek parte hartuko dute. Alberto Zerain izango da lehena eta hilaren 21ean hitz egingo du bi espediziori buruz: Batetik, Alpeetako zortzi milakoak, eta bestetik, Nanga Parbatego Mazeno gailur-ertzean ekinaldia 2011n. Azaroaren 22an Alex Txikon arituko da Makaluko mendebaldeko zutarriari buruz; 23an Pou anaiek hitz egingo dute beren ibilbideari buruz; 24an Jonatan Larrañagak izotzean egin eskaladen inguruko lekukotza eskainiko du, eta 25ean, Kepa Lizarragak emango du gailur altuetako mediku-ikuspegia.

• **Non:** Fadura kiroldegian • **Noiz:** Azaroaren 21etik 25era, 19:30ean

BERANGO

► **Impromptu.** Azaroak 25, 19:30ean. Berango Antzokian. Doan.

ANTZERKIA

GORLIZ

► **Iñaki Carretero ipuin kontalaria.** Azaroak 12, zapatua, 18:30ean. Teresianon.

BERANGO

► **Txan Magoa.** Azaroak 13, 18:30ean. Berango Antzokian. 3 euro.

ERANDIO

► **La encerrona, Burbujas taldea.** Azaroak 19, 19:30ean. Astrabuduko Kultur Etxean. 2 euro.
► **Nick Maritxu, Nick Bartolo.** Azaroak 26, 20:00etan. Altzagako azoka zaharrean. Doan.

LEIOA

► **Kaleidoskopio.** Azaroak 20, 12:30etan eta 18:00etan. Kultur Leioan. 4 euro.

GETXO

► **Ipuin kontalaria.** Azaroak 24, 18:00etan. Gobelako haur-liburutegian.
► **Arratoitxo Pinpirina.** Azaroaren 27an, 18:00etan. Areetako Andres Isasi Musika Eskolan. 4 euro.

SOPELA

► **Antigona.** Azaroak 26, 20:00etan. Kurtzio Kultur Etxean. 3 euro.
► **Kiki eta Koko pailazoak.** Azaroak 27, 18:00etan. Kurtzio Kultur Etxean. 3 euro.

ZINEMA

GETXO

► **Cars 2.** Azaroak 13, 17:00etan. Areetako Musika Eskolan. 2,10 euro.
► **Zinebi.** Azaroak 14, 19:30ean, eta 15, 20:30ean. Algortako Kultur Etxean.

BERANGO

► **Kubo magikoa.** Azaroak 20, 18:00etan. Berango Antzokian. Doan.

BESTEAK

GORLIZ

► **Hitzaldia: konpostajea.** Azaroak 19, 11:00etan. Teresianon.

BERANGO

► **Emakume bertsolarien emanaldia.** Azaroak 19, 19:00etan. Berango Antzokian.

BARRIKA

► **Hitzaldia: indarkeriaren aurkako gizonak.** Azaroak 24. Goierriko Ander Deuna aretoan.

aldai

TAPIZTEGIA
DEKORAZIOA
ERAKUSKETA
ETA TAILERRAK

Basagoiti etorbidea 32
Tf. 94 460 90 31
48990 ALGORTA

KLIMATIZAZIOA
HOZTEKO, GIROTEKO edota BEROTZEKO INSTALAZIOAK
(ingeniaritza / instalazioa / artapena)
ENERGIA INGENIARITZA
ENERGIA AUDITORIAK
GEOTERMIA

BERANGO (BIZKAIA) vasa@vasa.biz 94 668 1551 www.vasa.biz

ADITUAK GARA PINTXO ETA
BOKATA BEROETAN!!!!

BASAGOITI ETORBIDEA 51
ALGORTA

[albuma]

Eraikinakaz olgetan

Lurraren sakon-sakonean barneratzen den haur-eskola, bere hormetan bedarra hazten den eraikina, hodeiak islatzen dituzten kristalezko hormak, forma sinestezinak dituztenak e.a. Apurka-apurka Uribe Kosta eraikin modernoakaz eta bitxiakaz betetzen ari zaigu. Arkitekturak ez ei du mugarik; gaur egun originala eta modernoa begitantzen zaigun eraikina etorkizunean ohikotzat joko dugu. Hurrengoan zer?

Argazkiak: **Asier Mentxaka**

Parke modernoak

Getxo udalerrian

Eraikinen modernotasunaz edo eraikin modernoez berba egin dugu *Albuma* atalean, baina modernotasuna ez da mugatzen eraikinetara: jolas-parkeetan ere azken modeloak ipini dituzte Getxon, adibidez, Algortako Telletxe kalean. Iragan urriko argazkia duzu hauxe; gaztaina-saltzaileak dagoeneko hartu du urteroko txokoa. Egia esan, urte batzuk dauzka parkeak, baina ez da erraza izan berau bukatzea: sabaiko plakak aldatu egin zituzten amaitu eta gero. Romon ere antzeko parkea egin zuten aspaldi, eta Bidezabalen robot erraldoiak jolasten du etxeko txikiakaz. Gureak bai ume modernoak!

ASIER MENTXAKA

[berbetan]

Orain dela 10 urte baino gehiago Barrikan bizi bada ere, berangoztarra da Zelai Nikolas (Berango, 1968) abokatua. Deustun egin zituen Zuzenbide ikasketak, gaur egun, Gasteizen, Eusko Jaurlaritzan dabil beharrean eta hiru seme-alabaren ama da. Algortako Telletxe inguruan egoitza daukan eta orain dela 25 urte inguru sortu zen Euskaria Fundazioko kide da aspaldi eta Independentista Sarea aurkezteko ekimenetan parte hartu zuen, geroko ekitaldietan ere bai. Euskal Herriak bizi dituen garai berrien inguruan, orain arte egindakoei eta egiteko dauden kontuei buruz, krisiaz eta horri aurre egiteko aukerez, etorkizuneko erronken eta horiei begiratzeko sentimenduen gainean egin dugu berba Nikolasegaz, orrialdeotara ekarri gura izan dugu abokatu berangoztarraren ikuspuntua.

Zelai Nikolas

burujabetasunez!

Testua: **I. Sagarminaga** / Argazkia: **Asier Mentxaka**

—Zein da Algortan egoitza duen Euskaria Fundazioaren egitekoa?

—Gutxi gorabehera sortu zenetik kide naiz. Besteak beste, Juan Luis Irusta, Jose Manuel Agirre, Juanmari Lores, Txolo Landaluze, Xabier Berruezo, Andoni Perez Cuadrado, Txema Landa, Iñaki Bilbao eta Jose Maria Benito del Valle Larrinagak sortu zuten. Beste batzuek ere lan handia egin dute: Jon Nikolas Lopez-Ituiñok, Patxi Azparrenek, Veronica Domingok eta abarrek. Horiei guztiei eta urte hauetan guztietan Euskaria fundazioan aritu diren gainontzekoei ere gorazarre egin gura nieke. Euskaria niretzat herrigintzari eta euskal baloreei buruzko eskola pribilegiatua izan da. Aukera eman digu hor lanean aritu garen “gazteoi” aurreko belaunaldikoek egindako gogoetez eta borrokaz jabetzeko, eta horri eusteko. Aitari ere, Jon Nikolasi, gorazarre berezia egin nahiko nioke. Izan ere, azken hamarkadan idatzitako zenbait artikuluko berari esker eta asko beragaz batera idatzi baititut, transbertsalitateari buruzkoa esaterako. Beriraikurri eta, une zehatz batean idatzita badago ere (2006ko elkarrizketen porrota eta gero, Ibarretzek kontsulta-legearen egitasmoa abiarazi zuenean), esan dezaket gaur egungo

egoerarako mezu baliagarriak jasotzen di-tuela, adib.: hitz potoloen atzean dagoen tranpa, euskal demokrazia beharra, aukera guztiak berdintasunez lantzeko eskubidea bermatu beharra –independentzia barne-, abertzaleen lankidetzaz zintzoaren beharra dagoela, gu baikara Euskal Herriaren moto-rea... Euskariara itzuliz, 1986an sortu zen, orduan autodeterminazioaren gaia ez zegoen oso zabaldua; gaiaren garrantzia ikusita, gaia aztertzen hasi eta ekimenak egiten hasi ziren, besteak beste, 1990. urteko Eusko Legebiltzarrak Euskal Herriaren autodeter-minazioaren alde egin zuen adierazpenaren

“Euskaria niretzat herrigintzari eta euskal baloreei buruzko eskola pribilegiatua izan da”

sustatzailerik garrantzitsu bat izan zen. Izan ere, Euskariak legegintzako herri ekimenaren bitartez Eusko Legebiltzarrean lege proposa-men bat aurkeztu zuen autodeterminazioa-ren eskubidea aldarrikatzeko. Legebiltzarre-ko Mahaiak, ordea, ez zuen lege proposa-mena onartu gai politikoa zelako eta herri ekimenen bitartez ezin omen delako eki-

men politikoko lege proposamenik egin. Baina, azkenean, alderdiek beregain hartu zuten gaia; hortik atera zen 1990ean Eusko Legebiltzarrak egin zuen Euskal Herriaren autodeterminazioaren inguruko lehenengo-ko aldarrikapena. Forma aldetik ez zutenez herri ekimen hori onartu, bada Konstituzio Auzitegira eroan zen, eta epaitegi horretan badago sententzia, bitxia, esanez: forma aldetik ezin zela kasu horretan, baina... Hor-tik aurrera, Euskariaren helburua abertzale-en batasunaren aldetik lan egitea izan da beti. Horrez gainera, gatazkaren barruan, guk beti pentsatu izan dugu prozeduraren

aldetik garrantzitsua dela bideratzea, eta alde horretatik garai batean Elkarrigaz harreman handia izan genuen, baina Elkarrik jarrera apur bat zentralagoa hartu nahi izan zuen, esanez: gizarte honetan pluraltasun handia dago eta zuek alde batetik hau planteatzen duzue, baina egon litezke beste batzuk beste era batera egiten dutenak... Guk beti pen-

tsatu izan dugu gatazka politikoa konpon-
tzeko beharrezkoa dela mamira jotzea, ga-
tazka politikoiari edukiaren aldetik ematea
konponbidea. Horiek dira Euskariaren ezau-
garriak, hau da: batetik, abertzaleen arteko
batasuna sustatu da, saiatu gara ahal izan di-
tugun zubi gehienak egiten, ezker abertzale
zabalaren eta EAJ-ren artean, eta Iparraldean
ere ahal izan diren harreman guztiak egiten;
bestetik, esanez gatazka politikoiari heldu be-
har zaiola auzi politikoiari konponbidea ema-
nez, hau da, ez dela nahikoa gatazkaren bizi-
kidetzaren gaineko ondorioei heltzea, bikti-
mak, presoak... Oso garrantzitsua da, baina
ez da amaitzen ez bazaio benetako gatazkari
heltzen. Gure lana hori izan da, horregatik
gaur egun, egia esateko, oso pozik gaude!
Aieteko Adierazpen horretan, ikaragarri lan
egin du Lokarrik, eta Ezker Abertzaleak eta...
Geuk ere apur bat islatuta ikusten dugu ber-
tan geure burua, bertan jasotzen direlako bai
bakegintzari buruzko prozedura aldea, edo
prozeduren ingurukoak, lehenengoko hiru
ataletan, baina laugarren atala ere badago eta
horrek badio hemen gatazka politikoa ere
badela, eta gatazka horri ere erantzun behar
zaiola. Guk autodeterminazio eskubidearen
berariazko onarpenaren bidetik ikusten dugu
konponbidea. Ikusi dugu Euskal Herriak bi-
lakaera izan duela, eta autodeterminazio esku-
bidearen inguruan izugarri lan egin da; beste
formulazio batzuk ere agertu dira, esaterako:
Ibarretxeren taldeak erabakitzeo eskubidea-
ren inguruan egindakoa, edo Ezker Abertza-
leak ere horren inguruan teorizatu du. Ikus-
ten da gaur egun irtenbidea hortik egon dai-
tekeela, orduan gu gure ekarpentxo hor egi-
ten ahalegindu gara.

—Herri honek egoera historikoa bizi duen
honetan, gertakizunak abiadura bizian
emon direla kontuan hartuta, Espainiako
Gorteetarako hauteskundeak bihar-etzi...
Etorkizunari zelan begiratu?

—Itxaropentsu. Urte hauetan guztietan asko
ikasi dugula uste dut, heldutasun politiko
ikaragarria lortu dugula; eta ezinezkoak ziren
hainbat auzik gaur egun, geure indarrean si-
netsita, uste dut konponbidea edukiko dute-

la. Berbarako, lurraldetasunaz ari naiz; ikusi
dugu Udalbiltzaren inguruan egon den go-
etagaz, eta subirotasun materiala lortzen
eta gure arteko harremanak lantzen posible
dugula lurraldetasunaren gaia bideratzen joa-
tea. Zelan? Euskal herritarron arteko harre-
manak sustatuz, sareak sortuz... Hori guztia
instituzionalki herri-eraikuntza deitzen zaion
bide horretatik bultzatuz. Horrez gainera,

“Beti pentsatu dugu gatazka politikoa konpontzeko beharrezkoa dela mamira jotzea, edukiaren aldetik...”

ikusten dugu gaur egun independentziaz hitz
egitea gero eta normalagoa dela; urte askoan
beldurra zegoen independetista ginela esa-
teko, gaur egun, ordea, aukera bat da, auke-
ra demokratikoa. Badakigu herritarren gehi-
engoa lortu beharko dugula Euskal Herri
osoan; badakigu proiektu zaila dela, eta ez
dela bihar-etzi lortzekoa. Baina, lortu dena
da naturaltasunez Estatuaren nazionalismo,
edo federalismo teorien aurrean beste aukera
bat zabaltzea, subirotasunarena, edo subiro-
tasunaren aldeko dinamika. Hor oraindik lan
handia dago egiteko, baina ikusten da posi-
ble dela. Munduan badira beste adibide ba-
tzuk, esaterako Eskozia, Flandes edo Groen-
landia, horiek ere bidea zabaldu dute, eta
adierazi gizarte demokratiko batean indepen-
dentsiak izan behar duela beste hautu demo-
kratiko bat. Beraz, ni itxaropentsu nago.

“Badakigu herritarren gehiengoa lortu beharko dugula; badakigu proiektu zaila dela, ez dela bihar-etzi lortzekoa”

Abertzaleen arteko zubiak eraikitzeo aukera
badagoela ere ikusten dut, ez diot egina da-
goenik, ezta gutxiagorik ere, baina zubiak
egiteko prestutasuna uste dut badagoela.
Heldutasuna diodanean, uste dut harrema-
nak ere errespetuan oinarritzeko beharra iku-
si dugula... Alde horretatik, badira, badaude
puzlearen zatiak; orain apurka, maitasun,

enpatia eta pazientzia handiz joan behar du-
gu puzzle hori osatzen.
—Subirotasuna... Transbertsalitatea ere as-
ko aipatzen zen. Berba ponposoegiak sarri.
—Transbertsalitatea, jasangarritasuna, horre-
lako hitz ponposoakaz urte hauetan egin de-
na izan da errealitatea ezkutatu. Garai batean
horren gaineko gogoeta egin nuen: transber-
tsalitatea, zertarako? Nora garamatza? Trans-

bertsalitatearen azpian orduan estali gura zen
errealitatea zen euskaldunok Espainiagaz bat
egin behar genuela. Uste dut hori ez dela ho-
rrela. Euskal Herriak etorkizun oparoa izan
dezake, horren gainean gero eta ikerketa gehi-
ago daude, gehiago egin beharko dira. To-
ny Blair-ek “Basque region” aipatzen du az-
ken artikulua batean, eta dio “basque region”
hori Espainiako iparraldean eta Frantziako
hegoaldean dagoela, hau da, gure lurraldetasuna
onartu egiten du... Euskal Herria gai da
iparraldeko ekonomia, Atlantiko inguruko
garatzeko. Hazkunde handia eduki dugu ur-
te askoan, eta datu hori nazioartean oso mo-
du harrigarrian, positiboan ikusi dute. Ordu-
an, jakin behar dugu herri bezala zer-nolako
indarra daukagun, zer-nolako ekarpena egin
diezaiokegun munduari, eta Euskal Herria
beste errealitate bat dela. Beraz, tranbertsali-

Espainiagaz adostu behar duela bere egoe-
ra, estatusa. Subirotasunaren aldekoek gura
duguna da Euskal Herriak bere erabakiak
hartzeko ahal duen gaitasun eta ahal duen
subirotasun handiena bermatuta izatea.
—Itxaropena aipatu duzu lehen, hazkun-
dea orain; krisi garaiotarako berbok...
—Krisiak ez zaizkigu inori gustatzen, danok
dugu inguruan oso txarto pasatzen ari den
jendea. Halere, krisitik indartuta atera behar
dugu. Eta uste dut, gaur egun, Euskal He-
rriak aukera berriak eduki ditzakeela, baldin
eta heltzen badiogu etorkizunari benetako
konponbideak aurkitzeko gogoagaz, hau da,
hitz ponposoetan galtzen ez bagara. Es-
painia gaur egun egoera ekonomiko oso la-
rrian dago, ez da euskaldunentzat erreferen-
tea, guretzat erreferente izan daitezke Euro-
pako beste eremu batzuk, esaterako Alema-
nia, gainera ekonomikoki harreman handia
dugu... Jakin gurako nuke zer-nolako ekar-
pena egin dezakegun Europa sendotze alde-
ra; jakin gura nuke Erresuma Batua zergatik
ari den gu horrenbeste laguntzen... Pertsona
oso positiboa naiz, iruditzen zait krisiak alde
ona ere izan dezakeela; krisietatik, ausardiaz
jokatzen badugu, indartuta atera gaitzakee-
la. Independentzian sinesten dugunontzat
ageriago ikusten dira Espainiak, bereziki,
dituen hutsuneak, gure garapenerako ez
dela proiektu erakargarria.

—Independistak Sarean ibilia; orain urte
batzuk Noaingo Bataila oroitzeko ekital-
dian pregoilari... Datorren urtean beteko
da 1512tik 2012rako 500 urteko tartea...

—Bada aukera dugu 500 urteotako mende-
tasun egoera honen ondoren, behintzat, su-
birotasunaren ideia garatzeko eskubidea izateko.
Bide luzea izango da, baina urte haue-
tan ikusi dugu mendetasun egoera honek
zer ekarri digun, zer-nolako mugak ezartzen
dizkigun herri bezala gure hizkuntza Euskal
Herri osoan normaltasunez hedatzeko, gure
ekonomia mendetasun egoeratik ateratze-
ko... Iruditzen zait datorren urteko Aberri
Eguna data oso esanguratsua izango dela,
hain zuzen, gai izango garelako esateko: he-
mendik aurrera “gu” batzuek sinesten dugu

mendetasun egoeratik atera gura dugula; eta
gure proiektu hori defendatzeko beste ba-
tzuek euren proiektuak defendatzeko dituz-
ten baliabide berdina eduki gura ditugula.
Aurrerantzean apurka-apurka joango gara
hori ereiten. Bestalde, “Nafarroa gure esta-
tua” horretan gogoeta oso interesgarria da-
go, estrategikoa izan daitekeena. Estatua izateko
nazioarteak ezagutza behar dugu, hau da,
aldarrikapena egin dezakegu, guztiz de-
mokratikoa, baina beharrezkoa da nazioar-
tekoak estatua garela, estatus politiko hori
lortu duzula, aitortzea. Hori lortzeko, argi
dagoena da, herritarren gogoeta dela elemen-
turik funtsezkoena. Kolonizatu izana eta
Gaztelak eta Frantziak Euskal Herriarekiko
izan duten kolonialismo jarrera izan daitez-

“Iruditzen zait datorren urteko Aberri Eguna oso data esanguratsua izango dela”

ke nazioartean ezagutza lortzeko modu bat
edo argudio osagarri bat. Ez da berdina es-
katzea estatua izatea inoiz estatu izan ez
zarenean, edo esatea “aizu! Nik berreskuratu
gura dut indarrez eta modu ez zilegian ken-
du egin zidaten egoera”. Europan Erdi Aro-
an estatu oso aurreratua ginen; Shakespeare-
en hitzak oso ezagunak dira arlo horretan,

Nafarroa izango zen garai hartan Europako
herririk aurreratuenetakoa... Agian, 500 ur-
te itxaron behar izan ditugu berriro ere izan
ahal izateko, baina uste dut indarra badugu-
na! Herri lege indarra eta gogoeta daukagu,
gero erabakimena. Erabakimen horrek, gai-
nera, juridikoki izan du bere adierazpena,
Añamendiko zuzenbidean, “pase forala”,
besteak beste. Badakigu norantz goazen,
ibilbide-orria landu behar dugu gure artean.
—Arlo juridikoan aurrerantzean lan han-
dia edukiko duzue ezta?

—Espero dut baietz, hala espero dut.
—Gizarteak ere mugitu beharko du...
—Gakoa gizartean dago. Oso garrantzitsua
da jendeak jakitea zelako momentu histori-
koa bizi dugun, zelan gitxienez 500 urte

Hondarra, dagokion lekura

Hondartzetako hondarra, galernak altxatutakoa, haizeak daroa itsasoan itotzera. Baina haizeak berak sortzen dituen olatuek itzultzen dute hondarra dagokion lekura. Gorlizen, esaterako, hainbat hamarkada eta gero, hondarra dagokion lekura bueltatu da. 2007. urtean hasi zituzten obrak, eta hamar milioiko inbertsioaren ostean, Gorlizko hondartzak 60.000 m² irabazi dizkio porlanari, XX. mende hasieran zuen itxurara gerturatuz.

Argazkiak: **Asier Mentxaka**

Sorne Unzueta ‘Utarsus’ > Hiru mendetan bizi izan zen euskal idazlea

Literaturan, politikan eta irakaskuntzan bidea zabaldu zuen emakumea

Hainbat arlotan emakume aitzindaria izan zen Sorne Unzueta ‘Utarsus’ eta harremana izan zuen Uribe Kostagaz: Berango, Plentzia eta Gorlizen maistra ibili eta 68an Algortara joan zen bizitzera; Urdulizen hil zen 2004an.

XX. mende hasierako euskal idazle garrantzitsuenak aztertzean, Lauaxeta, R.M. Azkue, Orixe edo Kirikiño idazleen erreferentziak topatzea da ohikoena. Errose Bustintza ‘*Mañariko*’, Julia Gabilondo ‘*Maite*’, Pantzeska Astibia ‘*Onintze*’, Julene Azpeitia edo Katalina Elizegi idazleen izenak, oster, ez dira orohar horren erraz topatzen. XX. mende hasierako emakume idazleen lan gehienek ezkutuan jarraitzen dute orain-

‘Utarsus’ (ezkerrean), 22 urtegar

dino: idazlan kopurua oso zabala ez zelako, goitzenakaz idazten zutelako, informazioa galdu delako edota behar bezala baloratuak izan ez direlako. Horren adi-

bide argia Sorne Unzueta ‘Utarsus’ idazle, politikari eta euskaltzale bilbotarra dugu. Unzueta emakume aitzindaria

Emakume Abertzale Batzaren sorreran parte hartu zuen, 1922. urtean

izan zen, garai hartan emakumeentzat ohikoak ez ziren hainbat eremutan parte hartu zuelako. Sabino Arana bezala, Abandon jaio zen, 1900. urtean, eta gazetetan edan zuen abertzaletasunetik. 1922. urtean EAJko Emakume Abertzale Batzaren sorreran parte hartu zuen, eta ardurak izan zituen erakunde barruan. Mitinetan parte hartu zuen, eta garai hartako aldizkarien aipamenen araber, ‘Utarsus’ hizlari sutua ei zen.

Sorne Unzueta, 1997. urtean

Politika beharragaz partekatu zuen Unzuetak. 1920. urtean Bizkaiko Foru Aldundiak auzo-eskolak zabaltzea erabaki zuen, eta bilbotarrak hainbat herritan lan egin zuen maistra, tartean Plentziako Isuskitzan, Gorlizko Urezarantzian eta Berangoko Santa Ana auzoko eskolan. Baina politikan eta irakaskuntza uztar-

tzeaz gain, literaturagaz ere ausartu zen. 1930. urtean hasi zen aldizkarietan lanak plazaratzen, eta 1934. urtera arte, hainbat olerki eta narrazio idatzi zituen orduko aldizkarietan: ‘*Bizkaitarra*’, ‘*Euzkerea*’, ‘*Aberri-Eguna*’ eta ‘*Jagi-Jagi*’. Horren ostean, isilaldi luzea etorri zen: Unzuetak erbestera jo behar izan zuen eta 1953.

urtera arte ez zen Euskal Herrira itzuli. 1968. urtean Algortara etorri zen, eta 1977. urtean barriro argitaratzen hasi zen: ‘*Zer*’ aldizkarian urtero-urtero olerkiak argitaratu zituen 1990. urtera arte. Izan ere, bai kopuru aldetik baita sormen aldetik ere, Unzueta idazlan gehienak olerkiak izan ziren. 1995. urtean, Labayru Ikastegiak idazleari omenaldia antolatu eta ‘Idazlan guztiak’ izeneko liburuan bere idatziak batu zituen, ‘*geroko haren zantzua egon dadin, eta ez ordu-ra arte bezala, ezkutuan eta isilik*’. ◯

Itxartu, eusko-alabea!

(*Euzkerea* aldizkaria, 1931)

(...) Zeure odolaz hazitako seme txiki politik, sehaskan, lo samurkiro, egiten dauan bitartean, abestu olerki aberkoiak eusko abesti gozoak.

Semearen bihotzean txikia dan artean erein Euskadirentzako askatasun nahia, batera Jaungoikoaren maitetasun deunagaz.

Igone Etxebarria > Labayru Ikastegia

“Idazten ebanean igerten zan bere pentsakera bete-betean: aberria eta jaungoikoa maitatzeko beharra”

‘Utarsus’-en lana ezagutara emateko asmoz, urriaren 21ean hitzaldia eskaini eban Igone Etxebarria Labayruko kideak Donostiako San Telmo museoa. Bediarrak idazleari buruzko hainbat ikerlan egin du.

—Zelan hasi zinen ‘Utarsus’-i buruz ikertzen?

—Jon Kortazarren lan baten edizioa prestetan ibili nintzen. Berak ikertu ebazan orduko aldizkariak: ‘*Euzkerea*’,

‘*Yakintza*’... Eta hor agertzen ziren اندrazko bi: Utarsus eta Onintze. Nor-tzuk zirean argitutea gura gendun, eta haritik tiraka hasi ginen. Kasualidadez topatu gendun Utarsus hau zala Sorne Unzueta, bizirik egoala, Algortan bizi zala eta burue eukala nik baino argiago. ‘*Mila euskal olerki eder*’ Santi Onaindiaren antologian topatu gendun izena. Topetea bera izan zan sorpresea, baina zer topatu gendun ondiño sorpre-

sa handiagoa izan zan, andra terriblea zalako: karakterra eukan terriblea. Ia ehun urte eukazan nik ezagutu nebanean, eta gure aldean erremangu handikoa. Baina gero zan andra bat inkietude handikoa, ikusten zan 100 urte bete ebazanean sano pozik egoala, ‘hiru mende ukitu dodaz’ esaten eban...

—Euskal emakume idazleen artean aurrenetakoa izan da, ezta?

—Ez dira asko egon, baina lehenago be

egon dira: Bizenta Mogel e.a. Baina egia esan solteak beti, banakak. Ganera berak ez zeukan idazle kontzientziarik, momentu horretan bai ideologiatik bai irakaskuntzarako idazten eban. Gauza batzuk dira ipuinen modukoak, didaktikoak. Eta ostantzean gero daukaze olerkiak, eta olerkiak idazten andrazko asko ez dogu ezagutzen. Sasoi horretan kontuan hartu danak idazten dabela ezizenagaz, eta ezizen batzuen azpian nor dagoen jakitea be ez da sarri erreza. Baina bai, aurrenetakoa izango da.

—Gizonezkoen obrakaz konparata, isilpean jarraitzen dute garai hartako emakumeen idazlanak...

—Bai, Sornerena be izan zan aurkikun-

tza bat tupustean egindakoa. Hasi ginean bere ibilbide guztie aztertzen, arakatu genduzan aldizkarietan ikusi gendun bolumen apurtxu bet egiten ebal eta liburu baten batu gendun. Hori dala ta, idazletzat hartzen da, idazleen antologietan agertzen da... Askok idatzi dabe oso gauza gitxi, baina ez bolumen bat idazletzat hartzeko.

—Zelakoa zan bere idazkera?

—Ghien dauka poesia, eta esango neuke apur bet bere denporako estiloan dabilela. Autodidakta zan, berak esaten eban bere eskuetara etorten jakon guztia leiduten ebal. Berak baeukan sorkuntzarako grina, pintau be egiten eban, zan andra bat holango gauzetarako

zalea. Eta idazten ebanean igerten zan bere pentsakera bete-betean: aberria eta jaungoikoa maitatzeko beharra. Igerten da mitinetan ibiltan zala, dabil jendeari deike... Igerten da asko andrazkoa dala: orduko emakumearen rola zan familia haztea, seme-alabak jagotea eta aberria eta jaungoikoa maitatzen irakastea. Gero ume bat hil egin jakon jaio zanean; nik ezagutu neban ia 100 urtegar eta ondiño minegaz kontetan eban, arantze hori baeukan. Eta gero dauka orduko denporako joerea zana; natura-ko elementuakaz asko jokatutea: argie, ilune, eguzkie, itargie... Deko senti-mendu parte bat, baina bere olerkiak indartsuak dira. ◯

Kalitatezko irakaskuntza euskalduna

- 0 eta 16 urte bitartean kalitatezko hezkuntza euskaraz.
- Ingelera 4 urtetik. Frantsesa DBHn.
- Zerbitzu ugari: autobusa, jantokia, merienda, zaintza.
- Eskolaz kanpoko aktibitate ugari.
- Ikastolen Elkartaren Leioako Ikastola bakarra

Ikastolen Elkartea

Deitu eta informa zaitez
Tlf: 94 464 23 64
94 464 33 07
Fax: 94 464 22 05
Helbidea: Artatza auzoa 84
info@betikoikastola.net
www.betikoikastola.net

GAVRKO

GIZONENTZAKO MODA

Telletxe 5
ALGORTA
Tf.94 460 70 84

[zinema]

Film laburrak, luzerako

Azaroaren 11tik 18ra **Zinebi nazioarteko jaialdiaren 53. edizioa** ospatuko da

73 film lehiatuko dira sail ofizialean

33 herrialdetako 73 film lehiatuko dira aurten Zinebi zinema dokumentalaren eta film laburren Bilboko nazioarteko jaialdian. 53. edizioa azaroaren 11tik 18ra egingo da, eta estreinakoz emanaldi eta jarduera gehienak Bilboko Golem zinema aretoetan eta Alhondegiko areto nagusian izango dira. Ohiko legez, Getxon ere emanaldiak eskainiko dituzte, Algortako Villamonte Kultur Etxean hain zuzen, azaroaren 14an 19:30ean eta 15ean 20:30ean, biak ala biak debalde.

Orotara, 82 herrialdetatik jasotako 3.021 film aurkeztu dira jaialdira, baina horietatik 73 aukeratu dituzte Sail Ofizialerako. Tartean, Euskal Herriko 11

lan daude: *Muy cerca* (Iván Caso), *Errudun sentitzen naiz* (Roberto Castón), *Por los camareros* (Javier Etxaniz eta Gregorio Muro), *La casa del lago* (Galder Gaztelu-Urrutia), *December* (José Mu-

Zinebi Algortako Kultur Etxera helduko da azaroaren 14 eta 15ean

niain), *Agujero* (Roberto San Sebastián), *Una última bala* (Jon Aitz Urrutxi), *Cuatro estaciones* (Niko Vázquez), *She's lost control* (Haritz Zubillaga), *Urrezko eraztuna* (Jon Garaño) eta *Zeinek gehiago iraun* (Gregorio Muro). 'Infoeuskadi' sailean, bestalde, Sail Ofizialean sartu ez diren Euskal Herriko beste 21 film eskainiko dituzte: 14 fikziozkoak eta zazpi dokumental.

Aurtengo edizioan Xabier Elorriaga aktorea eta Liliana Canavi zuzendaria omenduko dituzte. Halaber, Sail Ofizialean lehiatuko diren filmetatik gehienak fikziozkoak dira (%60), baina animaziozkoak (%25) eta dokumentalak (%15) ere izango dira. Antolatzaileek kultura ezberdinetako filmak ikusgai egongo direla azpimarratu dute, Japonia, Malaysia edo Hego Afrikatik lanak jaso dituztelako. o

Info+: www.zinebi.com

Binilotik sarera, Getxon

Hainbat belaunalditako euskal musikari getxoztarrak berbetan, azaroaren 24an

Getxoko euskal musika mugimenduaren errepasoa egingo dute azaroaren 24an

Rock, punk edo euskal musika tradizio-nala. Bakarka zein taldean. Biniloaren garaikoak batzuk, garai digitalekoak besteak; asko izan dira lagunartean musika taldea sortu eta euren ibilbidea egin duten getxoztarrak.

Getxoko musika mugimenduaren hainbat belaunalditako lagunak batu eta berbetan jartzeko helburuagaz, berbaldia antolatu du UK aldizkariak Getxoko Euskara Jardunaldien barruan. 'Binilotik sarera, lau akorde' lelopean, hitzordua azaroaren 24an (eguen), arratsaldeko 7etan izango da, Eztabaida gun e antiau-

toritarioaren lokal barrian (Villamonten). Sarrera debaldekoa izango da, eta bertartzen diren lagunek hainbat belaunalditako euskal musikari getxoztarren bizipenak zuzen-zuzenean entzuteko aukera izango dute. Halaber, UK aldizkarian azken urteotan agertu diren Getxoko euskal musika taldeen artikuluen proiektzioa egingo dugu.

Berbalditxoaren ostean, sabelak betetzeko txanda heldu eta askaritzoa prestatuko dugu Eztabaida gunean bertan. Ekitaldia biribiltzeko, herriko musikari baten emanaldia izango dugu. Erdu! o

trikitixa > nazioarteko jaialdia

Bizkaiko Trikitixa Elkartearen eskutik, Nazioarteko Trikitixa Jaialdia ospatuko da azaroaren 19an Getxon. Andrés Isasi Musika Eskolan hasiko da 19:00etan, eta jaialdiaz gozatu gura duenak zortzi euro ordaindu beharko du. Sarrerak aldez aurretik eros daitezke Algortako Kultur Etxean, besteak beste. Jaialdiaren bidez, trikitia jotzeko estilo eta erak erakutsi eta ezagutzera eman gura dituzte. Aurten parte hartuko duten musikariak honakoak dira: Guillem Anguera (Katalunia), Bieito Romero (Galizia) eta Kepa Junkera, Kris eta Xabi Solano eta Urtzi Enrikez (Euskal Herria). Jaialdia amaitutakoan, urtero legez, trikisession-a antolatu dute Areetako Glass tabernan.

eh sona > jaialdia Bartzelonan

Urtero legez, euskal musika Kataluniara eroango du udagoienean Bartzelonako Euskal Etxeak. 14. 'EH sona' jaialdiak 14 kontzertu antolatu ditu aurten. Urriaren 29an izan zen lehenbizikoa, Ken Zazpi talde bizkaitarraren eskutik, eta abenduaren 15ean amaituko da, Kepa Junkera eta Rolando Rularen kontzertuagaz. Tartean, oso ezagunak diren taldeak pasako dira eszenatokitik: Zea Mays, Atom Rhumba, Anari, Oreka Tx, Vendetta, Xabi Aburruzaga, Gora Kapon, Zpeiz Mukaki, Mikel Markez, Erramun Martikorena e.a. Kontzertuak Bartzelonako hainbat txokotan egingo dira. Halaber, azaroaren 26an kantu-afaria antolatu dute euskal etxean.

Info+: www.ehsona.com

diskoak

En mi hambre mando...
Marea
DRO

Berriozarkoen estudioko zazpigarren diskoa da 'En mi hambre mando yo'. Aurrekoetan legez, Kutxiren poesia latz eta landuek osatzen dute 10 abesti dituen lana. R5 estudioetan grabatu eta Vancouver-en nahastu dute, eta diskoari soinu yankia eman diote. Abenduaren 23an Bilbon kontzertua eskainiko dute Kutxi eta enparauek.

Matxura
Matxura
Bonberenea

Deabrua eta lege berria aldarrikatu du Matxura taldeak bere lehenengo diskoan. Taldearen lehen diskoa bada ere, taldekideak aski ezagunak ditugu: Mikel Kazalis (Anestesia, Kuraia), Aitor Abio (PILT), Fer Apoa (Kuraia, Estricalla) eta Txarly Diaz (Anestesia, Censura). Rock indartsua elementu elektronikoakaz nahastua eskaintzen dute.

Daños y perjuicios
Disturbio
Baga-biga

Disturbio taldeak bere laugarren diskoa atera barri du 'Daños y perjuicios' izenburupean. 'Muy tóxico' hirugarren diskoaren anaia bikia dela esan daiteke. Izan ere, soinuak parekoak dira, kantuen itxura, abesteko modua, hitzen norabidea e.a. Aguraingo laukotearen disko barri honetan 11 abestiz gozatzeko aukera izango dugu.

etorri
eta
ikusi!!

ORIXA

liburudenda

Alangoeta 8 (Euskal Herria kaleko 8a)
Tf. 94 491 68 05
Algorta

Getxoko Andra Mari
Gasolindegia

Txartel hau
aurkeztan baduzu
%50eko
deskontua
izango duzu zure
autoaren garbiketan

Getxo eta Berango artean
Tf. 94 430 15 00
(15 eguneko epemuga)

I

**Iñaki
Bítxitegia**

OMEGA, LONGINES ETA TAGHEUER
AGENTZIA OFIZIALA

Villamonte plaza 3 Tf. 94 430 23 45
Telletxe 1 Tf. 94 460 27 41

Algorta

[liburuak]

Gal ez gaitezen

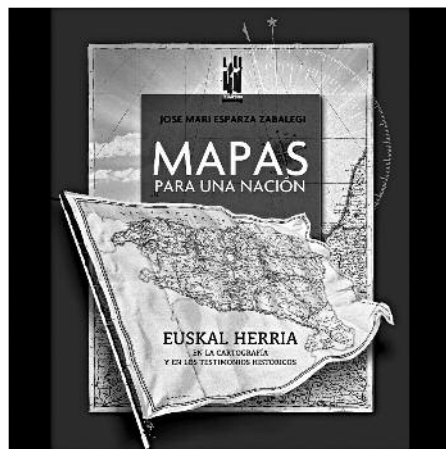
Euskal lurren eta Euskal Herria izenaren
testigantza historikoak liburura batuta

Jose Mari Esparzak (Tafalla, 1951) atondu du Txalaparta argitaletxeak banatuko duen *Mapas para una Nación. Euskal Herria en la cartografía y en los testimonios históricos*. Orreaga bilduma loditu duen saiakera historikoak azkeneko mendeetan kaleratu diren euskal lurraldeen ehunka mapa (lau probintziak ala zazpiak batzen dituztenak), kartografiak eta Euskal Herria izenaren inguruko testigantza historikoak batzen ditu. Lekukotasunok “mundu osoko literaturan, entziklopedietan, bidaia-irteeraren gidaridiburuetan, bando ofizialetan eta abarretan” jaso dituzte.

Lana aurkeztan duten lerroek diotenez, “Oinarri historikorik gabekoa”, “entelekia”, “asmakizuna”, “iruzurra”... 2000. urtetik gaur egun arte Euskal Herria kon-

**Euskal lurraldeen mapak,
kartografiak eta lekuko-
tasunak batu ditu Esparzak**

tzeptuari egin zaion aurrekaririk gabeko erasoaren lekuko izan gara: “Euskal Herriko historia Nafarroarekin batera kontatzen duten eskolak jazarri eta zigortu behar ditugu”, esan zuen Miguel Sanz Nafarroako Gobernuako presidentek, 2003an. “Euskal Herria iruzur bat da”, berretsi zuen Jose María Aznarrek, 2008ko

Liburuko hainbat materialez CD ere badakar

urtarrilean. “Zapaterok bi hilabeteko epea eman du Euskal Herria terminoa euskal eskoletako Curriculumetik ezabatzeke”, irakur zitekeen (...). 2011ko maiatzean, Nafarroako Justizia Auzitegi Nagusiak legez kanpokotzat jo zituen Euskal Herria hitza dakarten euskarazko testuliburu guztiak. Ordurako, eguraldiaren mapa aldatu egin zuten euskal telebistan... Izen bat, lurralde bat, historia bat. Eta, beste behin ere, agerikoa azaltzeko beharrezko liburu bat”.

Liburuaren 284 orrialdeen gehigarri, horietan eskainitako hainbat materialez osatutako CD-a dakar. ○

Info+: www.txalaparta.com

liburuak

Biodiskografiak
Iban Zaldúa
Erein

Ez dira gogokoen dituenak, baina estimuan dituen 38 (gehi atzeko azalekoa, 39 beraz) disko aukeratu eta horiek oinarri idatzitako beste hainbeste kontakizunek osatzen dute Zaldúaren azkeneko lana. Horietako batzuen hastapen bertsoak Nabarra-n plazaratu zituen.

Zaharrak ez zuen hil nahi
Gaizka Zabarte
Susa

Heriotzaz eta maitasunaz dihardu Zabartek estreinako eleberrian. Ehorzleak egindako dei bitxiari erantzun ostean jakingo du liburuko narratzaileak bere aitaren heriotzaren inguruan argitu bako kontuak daudela, misterioa argitzeko bideari ekingo dio orduan...

[kirola]

Euskal Herriko surflari liga

Surf liga sortu du lehenengoz Euskal Herriko sei taldek; **tartean Sopelako Peña Txurik**

Azaroaren 20an finala jokatuko da Zarautzen

Lehenengoz, Euskal Herri osoko surflariak txapelketa batean batu ditu Euskal Herria Kirolak erakundeak. Txapelketaren formatua barritzailea da gurean. Izan ere, txapelketak liga formatua du eta norbanakoen artean izan beharrean, taldeka antolatu dute. ‘Kantauri Liga’ urriaren 16an hasi zen, eta partehartzaileak sei talde dira: Bakio, Lonjan (Getaria), Baga (Zarautz), Donibane Lohizune, Angelu eta Sopelako Peña Txuri Surf Eskola.

Aritz Saratxaga Peña Txuriko entrenatzaileak azpimarratu duenez, “gogotsu” ekin diote sopoloztarrek txapelketari. Arazo teknikoak direla medio, lehenengo jardunaldian ezin izan zuten parte hartu, baina bigarrenaren mendean hartu zuten Zarauzko Surf Eskola. Bigarren jardunaldiaren ostean, Bakio da sailkapeneko liderra. “*Ligaren maila oso ona da; Zarautz adibidez talde potentea da, baina guk ere talde nahiko jatorra batzea lortu dugu*”. Sopelako taldea Ander Mendiguren, Aritz Saratxaga, Ainhoa Loizaga, David Bustamante, Eukeni Masa eta

Gonzalo Legorburuk osatzen du. 18 urtetik beherakoetan, Natxo González eta Txaber Gamindez dira parte-hartzaile sopoloztarrak.

Peña Txurik oso ondo baloratzen du horrelako egitasmoak antolatzea: “*Oso pozik gaude, txapelketa ezberdina delako*”.

**“Txapelketagaz
beste taldeakaz harremana
sendotu ahal dugu”**

eta beste talde batzuek az harremana sendotu ahal ditugulako”. EH Kirolak erakundearen arabera, txapelketaren helburua surf txapelketetan ohikoa den norbanakoaren ereduaz haratagoko beste eredu bat aurkezte da. Taldekako lanari lehen-tasuna eman gura diote, eta surflarien arteko lehia osasuntsua bultzatu gura dute. Gainera, neska, mutil, gazte zein helduek une berean eta sari bera eskuratzeko aukera izango dute, inolako banaketarik egin barik. ○

Info+: www.kantaurisurfliga.com

BISITATU GURE DENDA!

MOROTXO

**Kantxa
Kirol moda**

350 m²
KIROLERAKO GUZTIA!!

**URIBE KOSTAKO
KIROL DENDA**

TORRENE 4, ALGORTAKO AZOKA
48990 ALGORTA / TF. 94 491 18 82

ETXKO ELEKTROTRESNEN KONPONKETA

Lacofris, s.l.

Tf. 94 430 52 00 Kasune 18 • ALGORTA

Aitzol Altuna Enzunza > Bizkaiko historian aditua

“Lutxanako gudaren ondorioz beste bataila guztiak galdu zituzten karlistek”

Lutxanako Gudatik 175 urte igaro dira, baina askok ez du ezagutzen. Karlista eta Liberalen arteko bataila haren barri eman zuen Aitzol Altunak azaroaren 4an, jardunaldi zabalago batzuen barruan; izenburua, honakoa: *Karlistak eta independentistak Lutxanako gudan.*

—Lehenengo Gerra Karlistan gertatu zen Lutxanako Guda, baina koka dezagun burua testuinguru horretan. —XIX. mendean Espainia egoera larrian zegoen, koloniarik garrantzitsuenak galdu eta Frantziak inbaditu ostean. Estatu eredia aldatu gura zuten, Madrilen zentralizatuz. Kontua da zentralismoak talka egiten zuela Foruakaz. Testuinguru horretan sortu zen gerra bat, dinastia baten jarraipena aitzakia. Fernando Errege Borboiak Frantziatik eroan zuen Lege Salikoa: emakumeek ezin dute erregina izan, beste oinordeko gizonik egonez gero. Erregeak anaia bat zuen: Karlos; baina, azken unean, legea aldatu zuen Fernandok, bere alaba erregina jartzeko. Ondorioz, Karlos Erregearen aurka altxatu eta Espainia bitan banatu zen: batzuk Karlosen alde, besteak Isabelen alde. Haren atzetik liberalak ipini ziren; zentralizazioaren alde eta Foruen aurkakoak ziren. Karlosek foruen alde egin zuen eta haren alde ipini ginen euskaldun, katalan eta aragoiarrak. Hemen Donostia bakarrik zegoen liberalen alde, Frantziagaz zerga barik komertziatzen jarraitu gura zuelako. Baina, gerraren lehen egunetan, kanpotik etorritako liberalak Bilbo hartu zuten. —**Noiz gertatu zen Lutxanako Guda?** —Moralki azken bataila garrantzitsuena

Zumalakarregi karlisten general nagusia Lutxanan jasotako bala batek hil zuen

izan zen. Bilbo liberalen eskuetatik askatu gura zuten karlistek, 1836an. Bilbon liberalak, inguru osoan karlistak, eta beraz, kanpotik etorri ziren tropa liberalak karlisten hesia apurtu guran. Baina zubi guztiak karlisten esku zeuden, eta gehienak, dinamitatuta: ez zeukaten nondik pasatu. Azkenean txalupakaz

“Euskal karlistak ez ziren atzerakoiak, geroago Ezker Batua, Herri Batasuna eta ezkertiar mugimenduetan sartu ziren”

egin zuten pasabide bat Lutxanatik. —**Zelakoa izan zen bataila?** —Ez zen borroka oso odoltsua izan, pertsona gutxi hil ziren, baina liberalen artean geratu ziren karlistak, eta alde egin behar izan zuten: ez zuten lortu Bilbo askatzea. Gainera, Zumalakarregi karlisten general nagusia balak zauritu

eta haren ondorioz hil zen beranduago. Zumalakarregi, euren burua galduta, batailak galduz joan ziren karlistak, Bergarako Ituna sinatu arte. —**Independentistak ere aipatu dituzu?** —Espainiar karlistak eta euskaldunak desberdinak ziren. Hemengoak ez ziren atzerakoiak: Ezker Batua, Herri

Batasuna eta ezkertiar mugimenduetan sartu ziren. Tradizionalak ziren, eta gure herrian horrek esan gura du: auzolana, autogestioa eta ezkertiar ideiak. Gainera, gerra karlistetan, general karlista batzuek estatu euskaldun bat sortzeko agerraldiak egin zituzten zenbaitetan. Horretaz guztiaz jardun dut hitzaldian. ○

Fredi Paia

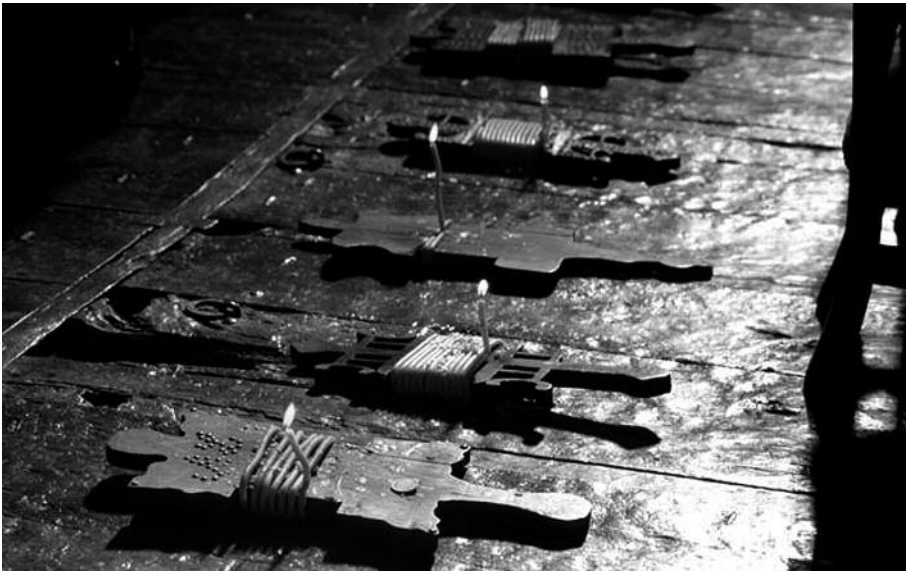
Domuru Santuru

Zemendin bata etxeko defuntuk ondratzeko egune da gure familiten. Ortusanture lorak eron eta gure arteti jon direzenak gomuten eukiten duz. XX. gizaldi hasikerarako usadio sustraitute egon da gure eskualden. Baie kanposantuk, lorak eta zemendin bateko ospakizune atzo goxeko geuzek baizen ez direz gure arten, ohiture zaharrerri adituten badotsegu sikan bere.

Etxeko defuntun egune herriko jaien barrun zelebraten ixen da euskal kultura tradizionalen, zemendin bata zeregin horretarako izentau baino arinau. Herriko patroin osteko egunen *Arimen meze* egiten ixen da eta egiten da oraindino bere gure herriten. Urteko egunik pozgarrien barrun egiten zan ondoti jondakok gomutatze erritu.

Ortusantuk bere, geur ezetzen duzen modun, behintzet, geuze barri direz. XIX. gizaldire arten elea barrun lurperatzen ziren hildakok. Elexen atzeko alden ez egoan jarteko bankurik, orain dagozan lez. Sepulturek egoten zien, eta ixen bere, orain bere badagoz. Bertan lurperatzen eudezan gure arbasok euren hildakok. Hasikera baten, Ander Manterola etnografo handik dinon modure, jauntxok baizen ez eudezan lurperatzen hildakok elea nahi ermitata barruten. Apurke-apurke, garestiko herrirrak bere euren senitartekok ermita edo elea ingurutun, tailetupen, arkupetan eta kanpon lurperatzen hasi zien. Ohiture hori elea katolikok galazo iaun XIX. gizaldin, garbitesun arrazoik ziela medio, eta ordun hasi zien ortusantuk iten.

Etxeko sepulturen ardure andrazkok okin deude beti. Etxeko bizin eta hildakon arteko loture iteko funtzino beteten izen deude gure kulturen. Sepulturen ganen argi eta ogi oparik iten dakozan hildakori. Argizarizko kandelak bizten eudezan hildakon arimeri *argi iteko*. Horrexeaiti, kanposantuten nahi elextan argi batek bizturik

Argizarizko kandelak bizten eudezan hildakon arimeri “argi iteko”

egon ber daule dineude edadekok. Ogi bere sepulture ganen itxiten zan. Antxine idik bere opesten dakozan hildakori. Eta lehenegok esaten eudenez, sepulture ganen hilda-

«Etxeko sepulturen ardure andrazkok okin deude beti»

kori opetsitakok gero ez dau balio jateko, bere inderra galtzen dau. Hildakori jateko emoteko usadio, lehelau hiletan osten, fameliko nahi asauti etorritakori emoten daken jatordun ohiture zaharragaz lotute dau.

Horrez ganera, atxineko itxure dekon lurperatze erritu zahar baten barri emon deuskue eskualdeko edadekok. Ixen bere, kristautasunek sekulan bere ez dau onartu bere hileta errituten bateatu bakorik. Hasikera baten asko ixengo bazien bere, gure lekukoen sasoiroko kasu bakararra ailega

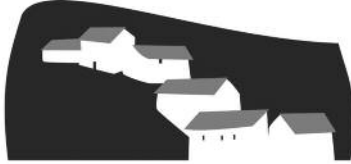
daku, bateatu barik hildako seinena. Horreek, jaio eta behingon bateatzen baeudezan bere, ez eukien kristautasunek bereganduteko leku sakratuten lurperatzeko eskubiderik. *Morok* edo *jentiltxuk* zien. Horreek etxeko tailtun itasuren azpin lurperatzen eudezan, taile ganeti iminte. Etxeko tailtun babesan azpin, urek emongotsen leku beten, baie etxeko bizilekuti kanpora. Horreetara lurperatzen eudezan kristautasuneti kanpo hildakok.

Akabateko, esan daigun zemendin bata, Domuru Santuru egune eta bere sinbolok barrik badirez bere, edadekon arten egun horren ganeko sineste zaharrak batun duzela. Esaterako, egun horretati eurrera hiltan lo ei dau nature, poda edo inuste beharrak iteko aro da. Ganera, ordureko uzta edo kosetxek batunde egon ber dau.

Zaharreneri entzun deutsegun lez, zemendin bateko bezperan, bide-kurtzetan barruti hutsitu, kandle sartun eta arpegi ataratako kalabazak iminte, pentsaten dune baizen askoz ohiture zaharrago da. ○

[badaukazu non aukeratu]

Taberna eta jatetxe asko dugu gurean. Gida honetan aukeraketa xumea aurkeztu gura dizugu, aniztasuna albo batera utzi barik, eta gozaten has zaitez.

portu zaharra bar

Portu Zaharra kalea 35
48991 Algorta - Getxo (Bizkaia)
Tf. 94 460 20 33
portuzaharra@portuzaharra.com
www.portuzaharra.com

SOLAETXE

Eguneko menua   **Jatetxea**   Karta
Asteburuko menua   Oilasko erretegia

Sarriena auzoa 166 - 48940 Leioa (Bizkaia) Tf. 94 463 24 87 Fax. 94 431 69 55 www.restaurantesolaetxe.com

La Triangu.

Arriatera 83, SOPELANA Tf. 94 676 34 07

berezi

Hanburesak   Ogitaratekoak
Sanwichak   Plater konbinatuak

SABINO ARANA 34 48640 - BERANGO
ESKAERAK: 94 668 10 64 (BERTAN JASOTZEKO)

Zure taberna edo jatetxea
hemen agertzea
gura baduzu
ipini gugaz harremanetan:

94 491 13 37
publiuk@aldizkaria.biz

txakoli motaTx.
txakolina

leioa-Unbe errepeidea 34 (Akarlanda Parkea) Gohierri-Erandio
Tf. 94 467 00 07 www.txakolimotagane.com

UNAI TABERNA
JATETXEA

C/ Alangobarri n°3 C.P 48991 Getxo Telf. 94 466 16 61

CAFETERIA COSMOPOLITA

Andres Larrazabal 5, 48930 Areeta-Getxo
Tf. 94 608 51 34 - Mug. 609 44 08 80

JAN-TOKI ORMAZTEBAL

Eguneko menua
Menu bereziak
Karta
Erreserbak:

94 476 2389
607 21 89 61
LUTXANA-ERANDIO

GURE ETXEA
taberna

HAMBURGESAK, PINTXOAK ETA GIRO EDERRA
Caja de Ahorros, 14 - Romo / T. 94 463 68 80

[zure iragarkia hemen]

[zure iragarkia hemen]

Zure taberna edo jatetxea
hemen agertzea
gura baduzu
ipini gugaz harremanetan:

94 491 13 37
publiuk@aldizkaria.biz

[pintxotan]

Euskara barrara!

GetxOnegin III. pintxo lehiaketa abian da

Barazki-takoa aurkeztu zuen iaz Portu Zaharra tabernak; baita saria eskuratu ere!

Getxon ostalaritza eta euskara uztartu eta sustatzeko asmoz, hirugarren urtez GetxOnegin lehiaketa antolatu du Udaleko Euskara Zerbitzuak. Iazko edizioak arrakasta handia izan zuen: 33 tabernak hartu zuten parte eta bezeroek 4.500 boto-txartel baino gehiago bete zituzten. Aurten abenduaren 17an eta 18an ospatuko da, eta egun horietan parte hartzen duten pintxoak euro baten truke jateko aukera izango dugu. Lehiaketaren bidez euskara ere sustatu gura dutenez, parte hartuko duten tabernek hizkuntza-paisaia zaindu beharko dute (doako itzulpegintza eta maketazio zerbitzua izango dute, besteak beste).

Hizkuntza paisaia txukunenaren saria eskuratu zuen iaz Portu Zaharra

tabernak, hain zuzen. Lehiaketara egu-nero barran duten pintxoak aurkeztu zuen: barazki-takoa. Prestatzeko, lehenik eta behin barazkiak potxatu beharko ditugu (piper gorri eta berdea hasieran, gero tipula gehitu eta amaitzeko hiru bat minutu falta direnean, berenjena sartu). Barazkiak 'juliana' forman moztuko ditugu, eta gainean jalapeño bat jarriko dugu. Torta hartu, eta guakamole saltsa-gaz ondo busti eta gero (eginda eros daiteke), barazkiak gehituko dizkiogu. Torta biribildu, muturrak itxi, eta olio bero-berotan frijituko dugu. Eta kitto, pintxo eta euskara, ahora! o

Osagaiak: espinakaz eta gariz osatutako torta, piper berdea, piper gorria, berenjena, tipula, guakamole saltsa, jalapeñoa, olio eta gatza.

LAIK
Taberna

BASARTENA

URDULIZ

Teléfono: 946 761 128

JUAN-MARI

Harategia eta txarkuteria

ARTESANA

LAS MERCEDES 31 • Tf. 94 464 41 25
AREETA

KONTXI
ZUAZUBISKAR
URDAITEGIXA

Adituak gara, Urdaiazpiko Iberiko,
Pate eta Gaztaietan!!

Alangobarri 10, ALGORTA
Tf. 94 491 02 93

TXIBERRI
edantokia
frontoi partikularra

Aita Gotzon 4, URDULIZ
Tf. 94 676 07 15

Taberna Berri

Sarrikobaso 4 -ALGORTA
Tf. 94 430 64 93

prentsa • aldizkariak
GETXOKO KIROL PORTUA
Arriluze z.g. • Tf.& Fax: 94 491 53 21
ALGORTA • GETXO

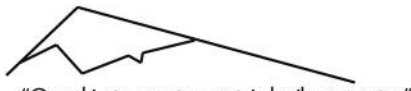
María Jesús

ILEAPAINDEGIA ETA EDERGINTZA

Alangobarri 10
Tf. 94 491 08 21
ALGORTA

HARTU TXANDA

GOIZEAN

"Gozoki eta prentsa, gutxi denik ez pentsa"

Prentsa - Fruitu lehorrak - Aldizkariak - Lixxarriak

Orduña Mendatea 1
Tf. 94 430 22 13
GETXO

Telletxe 13
Tf. 94 460 02 88
ALGORTA

Uuribefm
fm 107.8
Gorliz Irratia

[horoskopoa]

URA

(Abenduak 21 urtarrilak 19)
Erxea aldatu ei duzu, txikiagoa da, baina baita erosoagoa ere. Jana hobe, haize barriak, lagun barriak... Zurea bai pagotxa ederra! Ez zara kexatuko bada!

AITZURRA

(Martxoak 21 apirilak 19)
Haize hegoa, gau epela... Baina hotz galanta ei dakar. Dardarka zabilta urriaz geroztik: atera egizu neguko berokia behingoz, eta utziozu super-heroiaarena egiteari!

GARIA

(Ekainak 19 uztailak 18)
Hotza etorri zenetik ez zara lotu: kirola egiteari ekin diozu, korrika eta korrika, hozkirria uxatu guran. Baina bihotzeko hoztasuna ez da kentzen lasterka eta ihesi...

META

(Irailak 17 urriak 16)
Lehen urtarileko aldapa ezagutzen zenuen, eta orain, barriz, otsailekoa, martxokoa e.a. Everestera igotzea baino zailagoa da urtea amaitzea. Lasai egon, laster dator Olentzero!

OTSOA

(Urtarrilak 20 otsailak 18)
Esan nizun txakolinagaz kontuz ibiltzeko, baina alferrik! Hura parranda Gernikakoa! Biharamunean sabeleko kalanbreak, buruko mina... azkenengo koka-kolak kalte egin ote zizun?

HOSTOA

(Apirilak 20 maiatzak 19)
Abenturari ekingo diozu, bidaian joango zara, baina ez dakizu nora. Errepideari jarraitu eta auskalo non agertuko zaren. Ai, Txanogorritxu! Otsa topatuko al duzu bidean?

LASTOA

(Uztailak 19 abuztuak 17)
Gauzak azkenerako utzi eta trenak harrapatu zaitu. Orain lan pila egin behar duzu azterketak heldu orduko. Oraindino garaiz zabilta, baina parrandak urtarilerako utzi beharko...

HAZIA

(Urriak 17 azaroak 15)
Hazia landatu eta azkenean eman du fruitua. Aro ederra bizi duzu eta datozen asteak ere politik igaroko dituzu. Segi gozatzen, orain oraingoak, eta gero, geroak!

ADARRA

(Otsailak 19 martxoak 20)
Udazkeneko haizea urtero aitzakia, baina zure zoramena ez da haizeak eragina, berezkoa baizik. Pozik bizi bazara, arazorik ez. Buruari bueltaka bazabiltza, ordea...

EGUZKIA

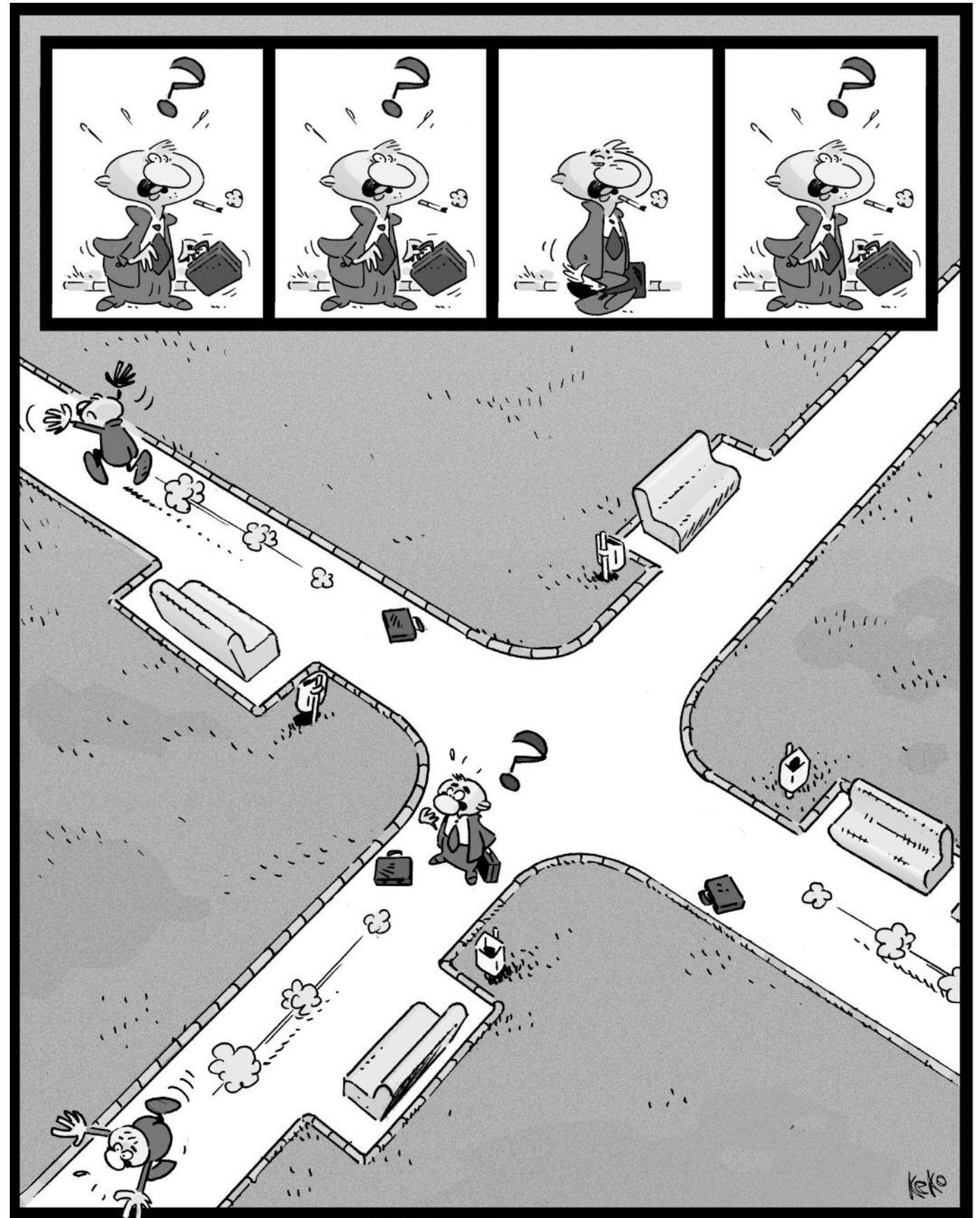
(Maiatzak 20 ekainak 18)
Behingoz amaitu dira urteko azken jaiak, sanmartinak. Txarrikia eta porrusalda jan eta sagardoa edan. Orain har egizu aseden, laster dator eta Durangoko azoka.

IRATZEA

(Abuztuak 18 irailak 16)
Azaroan oraindino eta dagoeneko Gabonetako loteria pila bat erosi duzu. Urtero bardin zabilta eta sekula ez zaizu ezer tokatu. Eta diru hori bidaia edo bazkari batean inbertituko bazenu?

NEGUA

(Azaroak 16 abenduak 20)
Batuetan ezer ez, eta orain danak batera. Mutil guztiak txoratua, telefonoa jo eta jo daukazu. Gauza erraza da: egun bakoitzean bategaz... Ondo antolatuz gero denetarako tartea aterako duzu, gozatu!

Kopiak **SALGAI**
UK aldizkariaren bulegoan

Martikoena 16,
2. solairua
Algorta (Getxo)

Alangoko
Osasun Zentroaren alboan

Uribe Kostako aldizkariaren ekoizpena

ETXE+LORELEI
KONTZERTURAKO
SARREREN ZOZKETA

Azaroaren 26
GETXO

ZOZKETAN PARTE HARTZEKO deitu UK bulegoko zenbakira
94 491 13 37 edo bidali mezua uk@aldizkaria.biz eposta helbidera
zure izen abizenak eta kontakturako datuak emanez.

www.ukaldizkaria.biz

nik ere gure dot

UK Martikoena 16, 2. solairua 1. bulegoa. 48992 GETXO UK 94 491 13 37 • 688 693 195 UK uk@aldizkaria.biz

HITZ GURUTZATUAK

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Ezker eskuma

1. Edatera behartua, mozkorrazia. 2. Hegaztien, saguzaharrek eta intsektuek hegan egiteko dituzten organoetako bakoitza. Heldu. 3. Uranioaren ikur kimikoa. Pluralean, zuntz-zementu mota. 4. Ni neu. Ozeano Bareko irla. 5. Ezezoak, ukoak. Kontsonante bakoitza. 6. Naizen hau. Siriako hizkuntza. 7. Aingirakumea, sukaldaritzan oso estimatua. Instintu. 8. Suari dariona. Ahuntzaren umeak, an-txumeak. 9. Lau musika tresna edo ahotsetarako musika lana. 10. Gune gorriak.

Goitik behera

1. Kopuru bat banatzen den ehun zati berdinak. Kontsonantea. 2. Hizki baten izena. Ezinezko. 3. Gizon adintsu. Egun. 4. Gutxi gora-behera nora? Ez eme. 5. Lehenengo bokala. Auzitan sartzen den pertsona. 6. Taldean edo gizartean bete-tzen duen lekuaren arabera, pertsona batengandik espero den jokabide. Arau-ez hornitu. 7. Modu arinean, azaletik. ... egin, agindutakoa bete. 8. Puska. ... ba-terako, adibidez. 9. Idiak gidatzen ditu-ena, itaurlaria, itularia, itzaina. 10. Auke-ratzeko moduan dagoena. Nor eta nork deklinabide kasuen atzizkia.

Soluzioa

K	V	E	N	U	R	R	O	G		
V	O	I	E	T	R	V	N	K		
K	V	M	U	V	V	E	K			
N	E	S	V	T	U	G	N	V		
V	R	E	I	R	I	S	I	N		
R	R		K	V	Z	T	E	Z		
E	U	I	N		U	V	R	E	N	
K	V	T	I	T	V	R	U			
U	T	V	R	O	O	G	E	H		
V	I	Z	V	R	V	N	V	E		

ez hain gaztetxoak < bilatu eta irabazi > gaztetxoak

Zer
salatzen dugu
azaroaren
25ean?

> Aurrekoaren erantzuna: Azaroaren 1a
> Irabazlea: **Ez dago irabazlerik**

*deitu telefonoz: 944 911 337

*Zein urtaro dator
udagoienaren ostean?*

- **Udabarria**
- **Negua**
- **Uda**

> Aurrekoaren erantzuna: Ibilaldia
> Irabazlea: **Sergio Lozano**

*deitu telefonoz: 944 911 337

SARIA

Oinutsik
kontsulta podologikoa
Zubigane 4, Sopelana
Tf. 94 404 74 20
oinutsik@euskalnet.net

SARIA

La Gusana
liburudenda
Tellagorri plaza, Algorta
Tf. 94 491 14 12

Bidalari erantzuna eta zure izen-deiturak uk@aldizkaria.biz helbide elektronikora edo 944 911 337 telefonora deitu

BITTOREN LARAUDOGOITIAK UTZITAKO ARGAZKIA

Bittor Egurrola

PLENTZIAKO "PORTUKO GAZTEAK" BATELA, 1960

Plentziako itsasadarrean, Kasinoaren aurrean dituzu gure bateleko arraunlariak, San Antolin jaietan herriko lau batelen arteko estropadan ari direla. Batel hau izan zen Arkote Arraun Taldearen hazia.Txetxu Laraudogoitia, talde batek lagunduta, izan zen sortzailea eta geroago ere, bai berak urte batzuetan, bai Bittoren bere anaiak urte gehiagotan, zuzendaritzan, entrenatzaile bezala e.a. Lan polita egin zuten. Argazkiko batelariak "azpiegitura bikaina" zeukaten: arropak aldatzeko eta batela gordetzeko, Isidro Garai, Laraudogoitia anaien aititek uzten zien "Misiriñe" baserriko korta, animalia eta guzti. Eta konpondu, konpontzen ziren. o

Brankaria: Luis Mari Mayor "Tanboli"
Brankako 2.: Alfonsito Uribarri
Popakoa: Jose Mari Garai "Tirilla" (GB)
Popako 2.: Bittoren Laraudogoitia
Patroia: Txetxu Laraudogoitia

ALEX TXIKON > mendigoizalea

“Brad Pitt aktoreari kenduko nioke paperen bat edo beste”

Testua: Zuberoa Iturburu Argazkia: Alex Txikon

Defini ezazu zeure burua berba bitan.
Gazte errebeldea.

Zein filmetan egingo zenuke protagonistaren papera?
Brad Pitt aktoreari kenduko nioke paperen bat edo beste, oso gustuko ditut bere pelikula danak.

Animalia bazina zein izango zinateke?
Arranoa, duen askatasunagatik: hegaz egiten du, indartsua eta ederra da.

Orain zarena izango ez bazina zertan gura zenuke jardun? Zergatik?
Eraikuntza enpresa daukat. Beraz, mendian ez banintz hainbeste ibiliko, lan egingo nuke buru-belarri.

Aitor dezakezun bizio bat.
Agian bidaiatzea. Asko bidaiatzen dut, baina gehiago egin gura nuke.

Zer barik ezin zintezke bizi?
Moldatzen naiz edozein egoeratar. Hanka apurtu eta mendian ezin ibili egon naiz, baina ondo eroan dut. Halere, faltan botatzen dut mendia etxean nagoenean.

Zerk ematen dizu beldur?
Iluntasunak basoan, neguan. Ordutegi aldaketa honegaz beldur apur bat ematen dit gauzez mendian ibiltzeak.

Azkenaldian egin duzun erokeriarik handiena?
Atzo bertan egin nuen Salto Base, eta asteburuan ostera ere noa.

Parrandarik politenak non?
Bilboko jaietan, eta lemoaztarra izanda, Lemoa, Dima eta inguruko jaietan.

Zein da zure ametsetako bat?
Mendian eta lagunakaz ibiltzea, poztasunez, eta Euskal Herriko egoera politikoa ea konpontzen den. Bestalde, Bizkaiko aizkolari txapelketa irabazi gura nuke. o

LABURREAN— Azaroaren 22an Getxo bisitatuko du Alex Txikon (Lemoa, 1981) mendigoizaleak eta hiltzaldia eskainiko du Itxas Argia Mendi Taldeak antolatu Mendi Astearen baitan: Makalu, mendebaldeko zutarria. Txikon 8.000tik gora metroko mendien artean hamar igo du. Makalu mendiko gertakari baten inguruko dokumentalari buruz arituko da: 2002an mendigoizale talde bat saiatu zen Makalu igotzen; zoritxarrez, itzultzeko bidaian, helikopteroa desagertu zen eta 9 pertsona hil ziren. Hiru urte geroago, talde barria, jende gaztea, eta helburu bera egin zuten, Txikon bera barne, arantzaxoa kendu asmoz; 7.600 metrora heldu ziren. Dokumentalean bildu zuten esperientzia.

UDA GOIENENKO
OSTERA

SARREREN ZOKETA

SARREREN SALMENTA

SARREREN SALMENTA: Bertan eta BBKren grotariko kutxazainetan

GETXO ANDRES ISASI
MUSIKA ESKOLA

Azaroaren 26an, zapatua, 22:00etan
Sarrera: 8 €

Antolatzailea:

Babesleak:

Laguntzaileak:

eraiki
ZUBiA

BOZKATU

BINILOTIK SARERA

LAU AKORDE

Azaroak 24, osteguna,
arratsaldeko 19:00etan

**EZTABAIDA GUNE
ANTIAUTORITARIOA**n

Mahai inguru eta zuzeneko emanaldia

www.ukaldizkaria.biz

EZtabaida
gune antiautoritaria